

ROZSUDEK SOUDU (pátého senátu)

7. června 2006*

Ve spojených věcech T-213/01 a T-214/01,

Österreichische Postsparkasse AG, se sídlem ve Vídni (Rakousko), původně zastoupená M. Klusmannem, F. Wiemerem a A. Reidlingerem, poté H.-J. Niemeyerem, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

Bank für Arbeit und Wirtschaft AG, se sídlem ve Vídni, zastoupená H.-J. Niemeyerem, advokátem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené S. Ratingem, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: němčina.

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí úředníka pro slyšení ze dne 9. srpna 2001 a ze dne 25. července 2001 o předání nedůvěrných verzí oznámení námitek, která se vztahují na řízení podle článku 81 ES, které se týká stanovování bankovních sazebníků (COMP/36.571 – Österreichische Banken), jedné rakouské politické straně (Freiheitliche Partei Österreichs),

**SOD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (pátý senát),**

ve složení P. Lindh, předsedkyně, R. García-Valdecasas a J. D. Cooke, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: I. Natsinas, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 21. října 2004,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

Nařízení č. 17

- ¹ Článek 3 odst. 1 a 2 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, první nařízení, kterým se provádějí články [81] a [82] Smlouvy (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3), stanoví:

„1. Pokud Komise na návrh nebo z vlastního podnětu zjistí, že je porušován článek [81] nebo [článek 82] Smlouvy, může prostřednictvím rozhodnutí požadovat na dotýčných podnicích nebo sdruženích podniků, aby je přestaly porušovat.

2. Právo podat návrh mají:

[...]

b) fyzické nebo právnické osoby, které prokáží oprávněný zájem.“

- 2 Článek 19 odst. 2 nařízení č. 17 stanoví, že „fyzické a právnické osoby, které prokážou dostatečný zájem, mají nárok být na požádání slyšeny“.
- 3 Článek 20 nařízení č. 17, který se týká profesního tajemství, ve svém odstavci 1 stanoví, že informace získané na základě různých ustanovení tohoto nařízení „smějí být užívány pouze pro účely příslušné žádosti nebo šetření“ a v odstavci 2, že „aniž jsou dotčeny články 19 a 21, nesmí Komise a příslušné orgány členských států, jejich úředníci a jiní zaměstnanci vyzradit informace získané na základě tohoto nařízení, které spadají pod závazek profesního tajemství“.

Nařízení č. 2842/98

- 4 Dne 22. prosince 1998 Komise přijala nařízení (ES) č. 2842/98 o slyšení stran v určitých jednáních podle článků [81] a [82] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 354, s. 18; Zvl. vyd. 07/04, s. 204), které bylo nahrazeno nařízením Komise č. 99/63/EHS ze dne 25. července 1963 o slyšeních stran stanovených v čl. 19 odst. 1 a 2 nařízení Rady č. 17 (Úř. věst. 127, s. 2268). Nařízení č. 2842/98 pro účely účastenství v řízení o protiprávním jednání rozlišuje mezi jinými účastníky řízení, než mezi těmi, vůči nimž Komise vznesla námitky, jednak „navrhovatele nebo stěžovatele“, jednak „třetí osoby, které prokáží dostatečný zájem“, a jednak „jiné třetí osoby“.

- 5 Pokud jde o navrhovatele nebo stěžovatele, články 6, 7 a 8 nařízení č. 2842/98 stanoví:

„Článek 6

Je-li Komise toho názoru, že okolnosti, které zjistila, ji neopravňují k tomu, aby vyhověla návrhu podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 [...], sdělí žadateli [navrhovateli] nebo stěžovateli důvody a stanoví jim lhůtu k písemnému vyjádření.

Článek 7

Pokud Komise vznesse výhrady [námitky] k případu, protože obdržela žádost [návrh] nebo stížnost ve smyslu článku 6, předá žadateli [navrhovateli] nebo stěžovateli kopii nedůvěrné verze výhrad [námitek] a stanoví jim lhůtu k písemnému vyjádření.

Článek 8

Komise může ve vhodných případech poskytnout žadatelům [navrhovatelům] a stěžovatelům příležitost přednést svůj názor ústně, pokud o to ve svém písemném vyjádření požádají.“

6 Článek 9 odst. 1 a 2 nařízení č. 2842/98 stanoví:

„1. Pokud o slyšení žádají jiné osoby než ty, které jsou uvedené v kapitolách II [účastníci řízení, vůči nimž Komise vznesla námitky] a III [navrhovatelé a stěžovatelé], a prokáží dostatečný zájem na věci, Komise je písemně informuje o druhu a okolnostech řízení a stanoví jim lhůtu k písemnému vyjádření.

2. Komise může případně požádat osoby uvedené v odstavci 1, aby přednesly své argumenty při slyšení stran o výhradách [námitkách] vznesených proti nim, pokud o to písemně požádají.“

7 Nakonec čl. 9 odst. 3 nařízení č. 2842/98 stanoví, že Komise může poskytnout příležitost i „jakékoli jiné třetí osobě“, aby ústně vyjádřila své stanovisko.

8 Pokud jde o důvěrný charakter informací zjištěných v rámci řízení o protiprávním jednání, čl. 13 odst. 1 téhož nařízení stanoví, že získané informace nesmějí být sdělovány ani zpřístupňovány, pokud obsahují obchodní tajemství nebo jiné důvěrné informace a že Komise musí přijmout veškerá vhodná opatření pro nahlížení do spisu, aby dané informace nebyly vyzrazeny.

Rozhodnutí 2001/462

- 9 Dne 23. května 2001 Komise přijala rozhodnutí 2001/462/ES, ESUO o mandátu úředníků pro slyšení v určitých řízeních ve věcech hospodářské soutěže (Úř. věst. L 162, s. 21; Zvl. vyd. 08/02, s. 151), které zrušilo rozhodnutí Komise č. 94/810/ESUO, ES ze dne 12. prosince 1994 o mandátu úředníků pro slyšení v řízeních před Komisí ve věcech hospodářské soutěže (Úř. věst. L 330, s. 67, dále jen „rozhodnutí 94/810“).
- 10 Článek 1 rozhodnutí 2001/462 stanoví, že úředník pro slyšení „zajistí dodržování účinného výkonu práva na slyšení v řízeních před Komisí ve věcech hospodářské soutěže podle článků 81 [ES] a 82 [ES]“.
- 11 Krom toho, ustanovení prvního a druhého pododstavce článku 9 rozhodnutí 2001/462, které nahradilo ustanovení čl. 5 odst. 3 a 4 rozhodnutí 94/810, jejichž znění bylo prakticky totožné, stanoví:

„Pokud je úmyslem sdělit informace, které mohou představovat obchodní tajemství podniku, uvědomí se podnik písemně o tomto záměru a jeho důvodu. Stanoví se doba, po kterou může dotýčný podnik předložit písemné připomínky.

Pokud má dotýčný podnik proti zveřejnění informací námitky, ale zjistí se, že informace není chráněna a může být proto zveřejněna, uvede se toto zjištění v odůvodněném rozhodnutí, které se oznámí dotýčnému podniku. Rozhodnutí určí den, po kterém bude informace zveřejněna. Tento den musí být nejméně jeden týden ode dne oznámení.“

Skutkový základ žalob

Skutečnosti předcházející sporu

- 12 Žalobkyně, totiž Österreichische Postsparkasse AG (ve věci T-213/01) a Bank für Arbeit und Wirtschaft AG (dále jen „BAWAG“, ve věci T-214/01), jsou rakouské úvěrové instituce.
- 13 Dne 6. května 1997 se Komise dověděla o dokumentu nazvaném „Lombard 8.5“ a na jeho základě zahájila z úřední povinnosti podle čl. 3 odst. 1 nařízení č. 17 řízení o protiprávním jednání porušujícím článek 81 ES proti žalobkyním a šesti dalším rakouským bankám.
- 14 Dopisem ze dne 24. června 1997 Freiheitliche Partei Österreichs (dále jen „FPÖ“), rakouská politická strana, předala Komisi dokument nazvaný „Lombard 8.5“ a žádala o zahájení šetření vůči osmi rakouským bankám – mezi něž patří žalobkyně ve věci T-214/01, ale nikoli žalobkyně ve věci T-213/01 – s cílem, aby bylo konstatováno, že došlo k porušení článků 81 ES a 82 ES. Svůj návrh FPÖ odůvodnila tím, že jako politická strana má za úkol dohlížet nad volným přístupem na společný trh a nad uskutečňováním neomezené hospodářské soutěže.
- 15 Dopisem ze dne 26. února 1998 Komise v souladu s článkem 6 nařízení č. 99/63 (nyní článkem 6 nařízení č. 2842/98) informovala FPÖ o svém úmyslu zamítnout její návrh. Komise uvedla, že jedině osoby anebo sdružení osob, které prokážou oprávněný zájem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, jsou oprávněny podat návrh a že z tohoto důvodu navrhovatel, „jakožto hospodářský subjekt, musí být skutečně nebo potenciálně omezením hospodářské soutěže“. Obecný zájem týkající se ochrany právního řádu nepostačuje pro založení oprávněného zájmu za tímto účelem.

- 16 FPÖ dopisem ze dne 2. června 1998 odpověděla, že se jakožto politická strana prostřednictvím svých členů účastní běžného hospodářského života, že každodenně provádí nesčetně bankovních operací, a že jí v důsledku oznámených jednání vzniká hospodářská újma. Tato skutečnost proto zakládá její oprávněný zájem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17. Z uvedených důvodů proto opětovně požádala o vstup do řízení o protiprávním jednání a o seznámení s námitkami.
- 17 V červnu 1998 Komise provedla šetření u několika rakouských úvěrových institucí včetně žalobkyně.
- 18 Dne 16. prosince 1998 banky dotčené řízením COMP/36.571 předaly Komisi společný popis skutkového stavu, jež doprovázelo 40 000 stran důkazního materiálu. V úvodní poznámce Komisi žádaly, aby s popisem skutkového stavu zacházela důvěrně, když uvedly, že „Komisi zdvořile žádáme, aby jej v souladu s článkem 20 nařízení č. 17/62 nesdělila třetím osobám“.
- 19 Dopisy ze dne 13. září 1999 Komise předala žalobkyním první oznámení námitek ze dne 10. září 1999, v němž jim vytkla uzavření protisoutěžních dohod s jinými rakouskými bankami, jejichž předmětem byly poplatky a podmínky uplatňované vůči klientům – podnikatelům i nepodnikatelům – čímž porušily článek 81 ES.
- 20 Začátkem října 1999 Komise ústně informovala žalobkyně o svém úmyslu předat FPÖ oznámení námitek ze dne 10. září 1999, a to v souladu s článkem 7 nařízení č. 2842/98.

- 21 Dopisy ze dne 6. a 12. října 1999 se žalobkyně obrátily na Komisi a proti předání oznámení námitek podaly námitky. Uplatňovaly, že FPÖ nemá oprávněný zájem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, a tudíž že nemůže mít postavení navrhovatele ve smyslu téhož ustanovení. Krom toho vyjádřily své obavy, že by FPÖ mohla námitky zneužít k politickým účelům.
- 22 Dopisy ze dne 5. listopadu 1999 příslušná oddělení generálního ředitelství Komise pro hospodářskou soutěž žalobkyním odpověděla, že FPÖ je klientem bankovních služeb, a že jim proto z článku 7 nařízení č. 2842/98 vyplývá povinnost předat FPÖ nedůvěrnou verzi námitek. V těchto dopisech byl žalobkyním zaslán seznam částí textu oznámení námitek ze dne 10. září 1999, které neměly být sděleny, přičemž seznam stanovil jména a pracovní zařazení některých fyzických osob, která budou odstraněna a nahrazena obecným popisem jejich funkcí (dále jen „seznam č. 1“). V těchto dopisech bylo dále uvedeno, že příloha A oznámení námitek, která obsahuje seznam odkazů na přílohy, ovšem nikoli přílohy samotné, předána být měla. Podle dopisu bylo možné se v případě nesouhlasu obrátit na úředníka pro slyšení.
- 23 Dopisy ze dne 17. listopadu 1999 a ze dne 18. listopadu 1999 se žalobkyně obrátily na úředníka pro slyšení, aby znovu podaly námitky proti ohlášenému předání oznámení námitek ze dne 10. září 1999 FPÖ. Žalobkyně dále uvedly, že by bylo vhodné z verze oznámení námitek, která má být předána, odstranit veškeré údaje týkající se totožnosti dotčených podniků. Žalobkyně ve věci T-213/01 rovněž požadovala odstranění veškerých informací o bankami uplatňovaných úrocích, poplatcích a obchodních podmínkách.
- 24 Ve dnech 18. a 19. ledna 2000 se konalo slyšení týkající se chování, které bylo vytýkáno v oznámení námitek ze dne 10. září 1999. FPÖ se slyšení nezúčastnila.

- 25 Dopisy ze dne 21. listopadu 2000 Komise žalobkyním doručila doplňující oznámení námitek, jímž jim vytkla uzavření protisoutěžních dohod s jinými rakouskými bankami, jejichž předmětem byly směnářenské poplatky za směnu mezi cizími měnami a eury.
- 26 Druhé slyšení se konalo dne 27. února 2001, FPÖ se opět nezúčastnila.
- 27 Dopisem ze dne 13. března 2001 FPÖ zopakovala svůj návrh a uplatňovala, že Komise jí dopisy ze dne 5. října 1999 a ze dne 16. března 2000 oznámila předání nedůvěrných verzí námitek, ale že k jejich samotnému předání nikdy nedošlo. FPÖ rovněž uvedla, že o konání slyšení nebyla informována, a tudíž že byla vyloučena ze zásadních fází řízení, čímž došlo k porušení jejího práva být slyšena a práva účastnit se řízení. FPÖ tak zopakovala svou žádost o předání oznámení námitek a vyjádření dotyčných bank k uvedeným oznámením a krom toho požádala o možnost vyjádřit se a účastnit se dodatečného jednání.
- 28 Dopisy ze dne 27. března 2001 úředník pro slyšení žalobkyním sdělil, že FPÖ zopakovala svou žádost o obdržení oznámení námitek a že on má v úmyslu na ni reagovat kladně. Pokud jde o důvěrné informace, které mají být z oznámení námitek ze dne 10. září 1999 odstraněny, úředník pro slyšení přiložil seznam č. 1 a zamítl žádosti žalobkyň o odstranění totožnosti bank, které vznesly v dopisech ze dne 17. a 18. listopadu 1999. Úředník pro slyšení rovněž zamítl žádost žalobkyně ve věci T-213/01 o odstranění některých dalších údajů. Pokud jde o doplňující oznámení námitek ze dne 21. listopadu 2000, k němuž se žalobkyně doposud nevyjádřily, úředník pro slyšení předal seznam částí textu (dále jen „seznam č. 2“), který stanovil jména a pracovní zařazení některých fyzických osob, která budou odstraněna a nahrazena obecným popisem jejich funkcí. Žalobkyně informoval o možnosti se k němu vyjádřit.

- 29 Dopisem ze dne 18. dubna 2001 žalobkyně ve věci T-214/01 znovu vznesla námitky vůči předání oznámení námitek FPÖ a vyzvala Komisi, aby upřesnila důvody, které ji najednou vedly k přesvědčení, že žádosti FPÖ musí vyhovět. Obdobně žalobkyně ve věci T-213/01 v dopisu ze dne 24. dubna 2001 zopakovala svůj nesouhlas s předáním a uvedla, že pokud by nějaká povinnost předat námitky existovala, muselo by být oznámení námitek ze dne 10. září 1999 zcela anonymní. Naopak uvedla, že oznámení námitek ze dne 21. listopadu 2000 neobsahuje žádná další obchodní tajemství nebo jiné důvěrné informace, vyjma těch, která úředník pro slyšení navrhl k odstranění v seznamu č. 2.
- 30 Dopisy ze dne 5. června 2001 úředník pro slyšení potvrdil povinnost předat FPÖ námitky. Pokud jde o důvěrné informace, které mají být chráněny, úředník pro slyšení upozornil žalobkyni ve věci T-214/01 na skutečnost, že se ve svém předchozím dopise nevyjádřila k informacím obsaženým v seznamech č. 1 a 2, a tudíž že z toho vyvodil závěr, že nevznáší žádnou právně rozhodnou námitku vůči předání nedůvěrných verzí námitek FPÖ. Pokud jde o žalobkyni ve věci T-213/01, úředník jí sdělil, že z jejího posledního dopisu vyvodil, že souhlasila s obsahem seznamů č. 1 a 2 s výjimkou otázky anonymity oznámení námitek ze dne 10. září 1999. Úředník pro slyšení ji krom toho požádal o vyjádření a oznámil jí, že v případě odmítnutí bude přijato rozhodnutí podle čl. 5 odst. 4 rozhodnutí 94/810 (nyní čl. 9 druhý pododstavec rozhodnutí 2001/462).
- 31 Dopisem ze dne 25. června 2001 žalobkyně ve věci T-214/01 znovu požádala úředníka pro slyšení, aby upustil od uvedeného předání a aby ji informoval o dalším průběhu řízení.
- 32 Dopisem ze dne 25. června 2001 žalobkyně ve věci T-213/01 požádala Komisi, aby jí objasnila stav věci, a zejména ji vyzvala, aby přijala rozhodnutí, které může být předmětem žaloby.

Sporné rozhodnutí ve věci T-214/01

- 33 Dopisem ze dne 25. července 2001 úředník pro slyšení přijal rozhodnutí, kterým vůči žalobkyni ve věci T-214/01 ukončil řízení o předání oznámení námitek ze dne 10. září 1999 a ze dne 21. listopadu 2000 FPÖ (dále jen „sporné rozhodnutí ve věci T-214/01“). Tento dopis zní následovně:

„V návaznosti na váš dopis [ze dne 25. června 2001] jsem opět přezkoumal případ i jeho možné právní následky. Výsledek svého přezkoumání mohu shrnout následovně:

1. Trvám na svém předchozím tvrzení, pokud jde o právo FPÖ podat návrh. K. Van Miert a M. Monti vydali o této otázce konečné rozhodnutí již v roce 1999. Dle mého názoru jejich rozhodnutí – které je svou povahou organizačním opatřením – nemůže být předmětem samostatné žaloby, ale lze jej napadnout nanejvýš v rámci žaloby podané proti rozhodnutí Komise o ukončení hlavního řízení.

2. Rozhodnutí 2001/462 [...] neumožňuje přijmout odlišné řešení. Článek 9 uvedeného rozhodnutí dává úředníkovi pro slyšení pravomoc rozhodnout jménem Komise o tom, zda některé informace obsažené v písemnostech ve spise představují obchodní tajemství a jsou tedy chráněny před vyzrazením. Úředník pro slyšení naopak nemá pravomoc rozhodovat o otázce, zda fyzická či právnická osoba podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 má právo podat návrh směřující k ukončení protiprávního jednání. Taková pravomoc nevyplývá ani z analogického použití článku 9 rozhodnutí 2001/462 [...].

S ohledem na uvedené úvahy musím s politováním odmítnout jako nepřípustnou Vaši žádost, kterou jste podali jménem BAWAG, s cílem zabránit předání námitek i doplňujících námitek FPÖ.

Dovoluji si Vás požádat, abyste mi v týdnu následujícím po přijetí tohoto dopisu oznámili, zda v této věci uvažujete o podání žaloby a o podání návrhu na předběžné opatření. Uvedené dokumenty v žádném případě nebudou FPÖ předány před uplynutím uvedené týdenní lhůty.

[...].“

Sporné rozhodnutí ve věci T-213/01

- 34 Dopisem ze dne 9. srpna 2001 úředník pro slyšení přijal rozhodnutí, kterým vůči žalobkyni ve věci T-213/01 ukončil řízení o předání oznámení námitek ze dne 10. září 1999 a ze dne 21. listopadu 2000 FPÖ (dále jen „sporné rozhodnutí ve věci T-213/01“). V rozhodnutí se uvádí: „Po opětovném přezkoumání skutkových a právních okolností jsem se rozhodl, že rozhodnu o otázkách, proti kterým Vaše mandantka a Komise vznesly podobné námitky jako v mém dopise ze dne 5. [června] 2001.“
- 35 Zprvú úředník pro slyšení uvedl, že o postavení třetí osoby jako navrhovatelí ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 rozhoduje člen Komise pověřený hospodářskou soutěží. Rozhodnutí ve prospěch FPÖ bylo přijato již v roce 1999 K. Van Miertem a následně potvrzeno M. Montim, protože nebylo namístě bez nově zjištěných

skutečností otázku pokládat znovu (bod 1 sporného rozhodnutí). Krom toho, uznání FPŮ za navrhovatele představuje procesní úkon, který nemůže být předmětem samostatné žaloby, přičemž námitky proti úkonu mohou být vzneseny pouze v rámci žaloby proti rozhodnutí Komise o ukončení řízení (bod 2 rozhodnutí).

36 Zadruhé úředník pro slyšení poznamenal, že přiznání postavení navrhovatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 zahrnuje povinnost předat mu nedůvěrnou verzi námitek podle článku 7 nařízení č. 2842/98. Skutečnost, zda řízení bylo otevřeno z vlastního podnětu anebo na návrh podaný podle uvedeného článku 3, není v tomto ohledu relevantní (bod 2 rozhodnutí).

37 Zatřetí se úředník pro slyšení vyjádřil k informacím, které lze z oznámení námitek ze dne 10. září 1999 a ze dne 21. listopadu 2000 získat, aby tak zohlednil obchodní tajemství a jiné důvěrné informace (bod 4 rozhodnutí). Rozhodl se proto odstranit veškeré údaje a informace uvedené v seznamech č. 1 a 2, k čemuž dala žalobkyně ve věci T-213/01 v posledním dopise svůj souhlas. Naproti tomu se úředník pro slyšení domníval, že totožnost žalobkyně nepředstavuje obchodní tajemství, ani důvěrnou informaci, která by mohla být chráněna [bod 4 písm. a) rozhodnutí]. Obdobně úředník pro slyšení uvedl ve vztahu k informacím o obchodní politice žalobkyně obsaženým v oznámení námitek ze dne 10. září 1999, že tyto informace není třeba mazat, jelikož se jedná o vyčíslené údaje za několik let [bod 4 písm. b) rozhodnutí].

38 Úředník pro slyšení dospěl k závěru, „že je namístě předat FPŮ, za účelem zaujetí stanoviska v probíhající věci COMP/36.571 – Rakouské banky, upravenou současnou verzi oznámení námitek ze dne 10. září 1999, jakož i doplňujícího oznámení námitek ze dne 21. listopadu 2000“, a že toto rozhodnutí „se přijímá na základě čl. 9 odst. 2 rozhodnutí 2001/462“. Úředník pro slyšení nakonec žalobkyni

požádal, aby mu ve lhůtě jednoho týdne od doručení jeho rozhodnutí sdělila, zda uvažuje o podání žaloby proti rozhodnutí, jakož i o podání návrhu na předběžné opatření na odklad jeho vykonatelnosti, přičemž uvedl, že Komise nepředá FPÖ uvedená oznámení námitek před jejím uplynutím.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 39 Žalobkyně podaly projednávané žaloby na zrušení sporných rozhodnutí návrhy došlými kanceláři Soudu dne 19. září 2001.
- 40 Samostatnými podáními došlými kanceláři Soudu téhož dne žalobkyně předložily soudci rozhodujícímu o předběžném opatření návrhy na odklad vykonatelnosti sporných rozhodnutí a podpůrně, aby Komisi bylo nařízeno nepředávat FPÖ oznámení námitek ze dne 10. září 1999 a ze dne 21. listopadu 2000 ve věci COMP/36.571.
- 41 Po vyslechnutí účastníků předseda pátého senátu nařídil usnesením ze dne 14. prosince 2001 spojení věcí T-213/01 a T-214/01.
- 42 Usnesením ze dne 20. prosince 2001, Österreichische Postsparkasse v. Komise (T-213/01 R, Recueil, s. II-3967) a Bank für Arbeit und Wirtschaft v. Komise (T-214/01 R, Recueil, s. II-3993), předseda Soudu zamítl návrhy žalobkyň na předběžná opatření s tím, že se domnívá, že předpoklady naléhavosti nebyly splněny a že vážení zájmů nespovídá ve prospěch odkladu vykonatelnosti sporných rozhodnutí a rozhodl, že o náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto později.

- 43 V lednu 2002 Komise předala FPÖ oznámení námitek ve verzi vypracované jako nedůvěrné.
- 44 Samostatným podáním došlým kanceláři Soudu dne 12. února 2002 žalobkyně ve věci T-214/01 předložila svá vyjádření v hlavním řízení, která obsahovala nové skutečnosti, o nichž se dozvěděla poté, co předložila repliku. Dopisem došlým kanceláři Soudu dne 13. února 2002 se žalobkyně ve věci T-213/01 zcela připojila k uvedeným vyjádřením. Dne 15. března 2002 Komise předložila svá vyjádření k uvedeným dokumentům.
- 45 Dopisy ze dne 30. března 2004 a ze dne 16. července 2004 Soud v rámci organizačních procesních opatření vyzval Komisi k předložení některých dokumentů a k odpovědi na písemné dotazy. Komise žádostem vyhověla ve stanovené lhůtě.
- 46 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud (pátý senát) o zahájení ústní části řízení.
- 47 Řeči a odpovědi účastníků řízení na otázky Soudu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 21. října 2004.
- 48 Žalobkyně ve věci T-213/01 navrhuje, aby Soud:

— zrušil rozhodnutí úředníka pro slyšení ze dne 9. srpna 2001;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

49 Žalobkyně ve věci T-214/01 navrhuje, aby Soud:

— zrušil rozhodnutí úředníka pro slyšení ze dne 25. července 2001;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

50 V obou věcech Komise navrhuje, aby Soud:

— odmítl žaloby jako nepřijatelné, v každém případě, aby je zamítl jako neopodstatněné;

— uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

K přípustnosti

51 Komise uvádí tři důvody nepřijatelnosti vycházející, zaprvé, z neexistence předmětu sporu z důvodu uskutečněného předání námitek FPÖ, zadruhé, z neexistence právních následků napadeného aktu na zájmy žalobkyně a, zatřetí, ze zmeškání lhůty pro podání žaloby.

K důvodu vycházejícímu z neexistence předmětu sporu v důsledku uskutečněného předání oznámení námitek FPÖ

- 52 Komise uplatňuje, že jediným cílem žaloby je zabránit předání FPÖ jakékoli verze oznámení námitek a podpůrně jeho nedůvěrných verzí vypracovaných úředníkem pro slyšení. Oznámení námitek přitom bylo předáno FPÖ v lednu 2002. Žaloby se proto staly bezpředmětnými z důvodu předání, a to na základě článku 113 jednacího řádu.
- 53 Soud připomíná, že žaloba na neplatnost podaná fyzickou nebo právnickou osobou je přípustná pouze v případě, že žalobce má zájem na zrušení napadeného aktu (rozsudek Soudu ze dne 9. listopadu 1994, *Scottish Football v. Komise*, T-46/92, Recueil, s. II-1039, bod 14). Takový zájem existuje pouze v případě, že zrušení aktu může mít samo o sobě právní následky (rozsudek Soudního dvora ze dne 24. června 1986, *Akzo Chemie v. Komise*, 53/85, Recueil, s. 1965, dále jen „rozsudek Akzo“, bod 21).
- 54 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že podle článku 233 ES orgán, od něž pochází zrušený akt, je povinen přijmout opatření, která výkon rozsudku předpokládá. Tato opatření se nevztahují k odstranění aktu z právního řádu Společenství, jelikož toto jeho odstranění vyplývá ze samotného zrušení soudem. Týkají se zejména odstranění účinků sporného aktu, které jsou dotčeny zjištěnou protiprávností. Zrušení aktu, který již byl vykonán, může mít stále právní následky. Akt totiž mohl vyvolat právní účinky v období své účinnosti a tyto účinky nemusely nutně zaniknout v důsledku zrušení aktu. Zrušení aktu může rovněž zabránit tomu, aby se do budoucna opakovala protiprávnost, jíž je akt stížen. Z uvedených důvodů je zrušující rozsudek základem, z něž může dotýčný orgán vycházet při zjednávání přiměřené nápravy situace žalobce anebo při předcházení přijímání obdobných aktů

(rozsudek Soudního dvora ze dne 6. března 1979, Simmenthal v. Komise, 92/78, Recueil, s. 777, bod 32, a rozsudek Soudu ze dne 25. března 1999, Gencor v. Komise, T-102/96, Recueil, s. II-753, bod 41).

- 55 V projednávaném případě skutečnost, že oznámení námitek bylo předáno FPÖ po podání žaloby, jejímž předmětem bylo zpochybnění legality rozhodnutí, na jejichž základě k předání došlo, nemá za následek bezpředmětnost žalob. Případné zrušení sporných rozhodnutí může totiž samo o sobě mít právní následky na situaci žalobkyň zejména v tom smyslu, že Komisi bude zabráněno opakovat podobnou praxi a že použití oznámení námitek protiprávně předaného FPÖ se stane protiprávním (rozsudek Akzo, bod 21).
- 56 Argumenty Komise vycházející z neexistence předmětu sporu v důsledku usku-
tečného předání oznámení námitek FPÖ tak musejí být odmítnuty.

K důvodu vycházejícímu z neexistence právních následků napadených aktů

Argumenty účastníků řízení

- 57 Komise poznamenává, že sporné rozhodnutí ve věci T-213/01 obsahuje pouze jediný akt rozhodnutí, a to stanovisko úředníka pro slyšení k důvěrnému charakteru informací obsažených v oznámeních námitek, které měly být předány FPÖ. Jedinou skutečností, která by vůči žalobkyni mohla „vyvolat následky“, je totiž předání některých důvěrných dokumentů navrhovateli anebo třetí osobě, což vyplývá z rozsudku Akzo. Ve věci T-214/01 se sporné rozhodnutí nezabývá touto otázkou, která byla vyřešena již dříve. Žalobkyně totiž ve svém dopise ze dne 18. dubna 2001

souhlasila s tím, aby verze oznámení námitek neobsahovaly důvěrné informace. Podle Komise se sporné rozhodnutí ve druhé věci týká pouze skutečnosti, že úředník pro slyšení zamítl žádost žalobkyně ze dne 25. června 2001 o přezkoumání práva na obdržení nedůvěrné verze oznámení námitek přiznaného FPÖ. Uvedené rozhodnutí přitom nemělo vůči žalobkyni závazné právní účinky.

- 58 Komise tvrdí, že přiznání postavení navrhovatele FPÖ nemá vůči žalobkyním právní účinky, jelikož v případě rozhodnutí Komise o této otázce šlo o pouhé organizační procesní opatření, které nemůže být předmětem samostatné žaloby odlišné od žaloby podané proti konečnému rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje, že došlo k protiprávnímu jednání (rozsudek Soudu ze dne 18. prosince 1992, *Cimenteries CBR a další v. Komise*, T-10/92 až T-12/92 a T-15/92, Recueil, s. II-2667, dále jen „rozsudek Cimenteries“, bod 28).
- 59 Komise rovněž poznamenává, že právo FPÖ na obdržení nedůvěrných verzí oznámení námitek automaticky vyplývá z článku 7 nařízení č. 2842/98. Žalobkyně tedy nenapadají rozhodnutí, které se jich přímo dotýká, nýbrž ustanovení článku 7 uvedeného nařízení.
- 60 Žalobkyně tvrdí, že žaloby jsou přípustné, neboť směřují proti rozhodnutím, která mají závazné právní účinky, a která jsou tudíž napadnutelná.
- 61 Ve věci T-213/01 se předání oznámení námitek FPÖ dotklo práva žalobkyně na ochranu obchodního tajemství a dalších důvěrných informací v něm uvedených, což se nenapravitelně dotklo jejího právního postavení, a mohlo být proto předmětem samostatné žaloby (rozsudek *Akzo* a usnesení předsedy Soudu ze dne 1. prosince 1994, *Postbank v. Komise*, T-353/94 R, Recueil, s. II-1141, bod 25).

- 62 Ve sporném rozhodnutí ve věci T-214/01 vyjádřil úředník pro slyšení své stanovisko k předání oznámení námitek FPÖ. Toto rozhodnutí bylo přijato na základě rozhodnutí 2001/462, které stanoví, že rozhodnutí úředníka pro slyšení o sdělení námitek třetí osobě jsou napadnutelná. Sdělení námitek, byť jejich nedůvěrné verze, představuje pro dotýčný podnik nenapravitelnou újmu. Krom toho verze oznámení námitek ze dne 10. září 1999, která měla být předána FPÖ, obsahovala mnoho důvěrných informací, jejichž důvěrnost je zaručena, jako jsou jména osob a bank dotčených řízením. Usnesení předsedy Soudu ze dne 20. prosince 2001 vydané v rámci řízení o předběžném opatření proto považovalo napadené opatření za způsobilé změnit právní postavení žalobkyně.
- 63 Žalobkyně tvrdí, že přiznání postavení navrhovatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 ve prospěch FPÖ a právo FPÖ na obdržení námitek podléhají soudnímu přezkumu. Soudní dvůr v rozsudku Akzo uvedl, že předání námitek podléhá přezkumu nejen v rozsahu chráněných informací, ale rovněž ve své podstatě. Navíc v důsledku vážného zásahu do nároku na presumpci nevinu a práva na ochranu osobních údajů zakotvených v člancích 8 a 48 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), který může předání námitek způsobit, nemůže přiznání postavení navrhovatele třetí osobě podléhat posuzovací pravomoci Komise, nýbrž podmínkám uvedeným v čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 a v článku 7 nařízení č. 2842/98, které jsou Soudem přezkoumatelné.

Závěry Soudu

- 64 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury mohou být předmětem žaloby na neplatnost ve smyslu článku 230 ES opatření vyvolávající právně závazné účinky, kterými jsou dotčeny zájmy žalobce tím, že mění podstatným způsobem jeho právní

postavení (rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, Recueil, s. 2639, bod 9, a rozsudek Cimenteries, bod 28).

65 V zásadě tedy prozatímní opatření, jejichž cílem je příprava konečného rozhodnutí, nepředstavují napadnutelné akty. Z judikatury nicméně vyplývá, že akty přijaté během přípravného řízení, které jsou samy o sobě úplným ukončením zvláštního řízení odlišného od řízení, ve kterém Komise rozhoduje ve věci samé, a které vyvolávají právně závazné účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení, rovněž představují napadnutelné akty (výše uvedený rozsudek IBM v. Komise, body 10 a 11).

66 Z judikatury tak jasně a jednoznačně vyplývá, že rozhodnutí, jimž Komise sděluje podniku dotčenému řízením o protiprávním jednání, že předávané informace nejsou předmětem důvěrného zacházení zaručeného právem Společenství, a tudíž že mohou být sděleny třetí osobě – stěžovateli, vyvolává vůči dotčenému podniku právně závazné účinky, kterými jsou dotčeny jeho zájmy tím, že mění podstatným způsobem jeho právní postavení v rozsahu, v němž mu odepírá ochranu stanovenou právem Společenství, a má konečnou povahu a je nezávislé na konečném rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení pravidel hospodářské soutěže. Navíc možnost podniku podat žalobu proti konečnému rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje porušení pravidel hospodářské soutěže, mu nemůže zajistit přiměřenou ochranu jeho práv v této oblasti. Jednak správní řízení nemusí vyústit v rozhodnutí, kterým se konstatuje protiprávní jednání; a jednak žaloba podaná proti tomuto rozhodnutí, je-li přijata, podniku každopádně neposkytuje prostředek pro zabránění nezvratným účinkům, které by vyvolalo protiprávní předání některých z uvedených dokumentů (rozsudek Akzo, body 18 až 20). Takové rozhodnutí proto může být předmětem žaloby na neplatnost.

- 67 Projednávané žaloby směřují ke zrušení rozhodnutí úředníka pro slyšení ze dne 25. července 2001 a ze dne 9. srpna 2001 o předání nedůvěrných verzí oznámení námitek, která se vztahují na řízení podle článku 81 ES, které se týká stanovování bankovních sazebníků (COMP/36.571 – Rakouské banky), FPÖ, a to i přes postoje žalobkyně, jichž se oznámení týkají a které proti jejich předání FPÖ podaly námítky.
- 68 Platná právní úprava přiznává třetím osobám, které prokáží oprávněný zájem, právo na obdržení nedůvěrné verze oznámení námitek za účelem možnosti písemně se vyjádřit. Proto čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení č. 17 stanoví, že fyzické nebo právnické osoby, které prokáží oprávněný zájem, mají právo podat návrh, aby Komise konstatovala, že došlo k porušení článků 81 ES a 82 ES. Článek 7 nařízení č. 2842/98 rovněž uvádí, že pokud Komise vznesla námítky k případu, protože obdržela návrh nebo stížnost, zašle navrhovateli nebo stěžovateli kopii nedůvěrné verze oznámení námitek, aby se k nim mohl písemně vyjádřit.
- 69 Z druhého pododstavce článku 9 rozhodnutí 2001/462 nicméně vyplývá, že pokud podnik dotčený řízením o protiprávním jednání porušujícím články 81 ES a 82 ES podá proti vyzrazení třetí osobě informace, která může být předmětem obchodního tajemství, námítky a pokud Komise dospěje k názoru, že informace není chráněna, a může být proto zveřejněna, uvede se toto zjištění v odůvodněném rozhodnutí, které se oznámí dotčenému podniku.
- 70 V projednávaném případě bylo sporným rozhodnutím ve věci T-213/01 ukončeno řízení o předání „upravené aktuální verze“ oznámení námitek ze dne 10. září 1999, jakož i doplňujícího oznámení námitek ze dne 21. listopadu 2000, FPÖ. Rozhodnutím byly odmítnuty jak námítky žalobkyně proti předání uvedených dokumentů FPÖ, tak i důvěrné zacházení, jehož se pro některé v něm obsažené informace dožadovala. Sporné rozhodnutí ve věci T-214/01 s konečnou platností odmítlo námítky žalobkyně proti předání dotčeného oznámení námitek FPÖ. Obě

rozhodnutí byla přijata na základě druhého pododstavce článku 9 rozhodnutí 2001/462, který stanoví, že pokud dotčený podnik podá proti vyzrazení informace námitky a pokud úředník pro slyšení zjistí, že informace není chráněna, a může proto být zveřejněna, uvede se toto zjištění v odůvodněném rozhodnutí, které se oznámí dotyčnému podniku, přičemž rozhodnutí musí určit lhůtu, po jejímž uplynutí bude informace zveřejněna – tato lhůta pak nesmí být kratší než jeden týden ode dne oznámení. V projednávaném případě úředník pro slyšení požádal žalobkyně, aby mu ve lhůtě jednoho týdne sdělily, zda v této věci uvažují o podání žaloby anebo návrhu na předběžné opatření. V tomto ohledu se dále uvádí, že uvedená oznámení námitek nebudou FPÖ předány před uplynutím této lhůty.

71 Sporná rozhodnutí, která vyjadřují konečné stanovisko Komise k otázce předání nedůvěrných verzí oznámení námitek FPÖ, představují úplné ukončení zvláštního řízení odlišného od obecného řízení podle článku 81 ES. Rozhodnutí nezbytně předpokládají, že FPÖ bude předem uznána za navrhovatele, který má oprávněný zájem podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, jelikož z tohoto postavení vyplývá právo FPÖ na obdržení oznámení námitek podle článku 7 nařízení č. 2842/98.

72 V důsledku toho mohou žalobkyně ve svých žalobách napadat rozhodnutí úředníka pro slyšení o předání nedůvěrné verze oznámení námitek FPÖ, jakož i základní prvek tohoto rozhodnutí, totiž že Komise uznala oprávněný zájem FPÖ ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17. Pokud by se tak nestalo, nemohly by žalobkyně zabránit tomu, aby s námitkami, které vůči nim vnesla Komise, byly obeznámeny třetí osoby,

kteře podaly návrh nebo stížnost a kteře nemají oprávněný zájem vyžadovaný právní úpravou Společenství, či – pokud by již k předání došlo – žádat, aby použití dotčených informací třetími osobami bylo prohlášeno za protiprávní.

- 73 Z výše uvedeného vyplývá, že důvod nepřípustnosti vycházející z neexistence právních následků sporného rozhodnutí ve věci T-214/01 a stanovisek úředníka pro slyšení obsažených ve sporném rozhodnutí ve věci T-213/01 a týkajících se uznání FPÖ za navrhovatele a práva FPÖ na obdržení oznámení námitek musí být zamítnut.

Ke třetímu důvodu, vycházejícímu ze zmeškání lhůty pro podání žalob

Argumenty účastníků řízení

- 74 Komise tvrdí, že sporná rozhodnutí mají pouze deklaratorní povahu ohledně uznání FPÖ za navrhovatele a jejího práva na obdržení oznámení námitek. Lhůta pro podání žalob proto byla v tomto ohledu zmeškána.
- 75 Pokud jde o uznání FPÖ za navrhovatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, Komise uvádí, že konečné rozhodnutí v tomto ohledu přijala v roce 1999 a žalobkyně o něm informovala dopisy ze dne 5. listopadu 1999. V dopise ze dne 27. března 2001 se úředník pro slyšení omezil na potvrzení skutečnosti, že zájem FPÖ na podání návrhu byl uznán, a zopakoval své vysvětlení v této otázce. V každém případě, přestože dopis ze dne 27. března 2001 obsahoval rozhodnutí v tomto ohledu, žalobkyně jej nenapadla. Konečně, žalobkyně ve svých žalobách samy uznaly, že sporné rozhodnutí pouze „potvrdilo“ postavení FPÖ, které jí bylo přiznáno předešlým rozhodnutím.

- 76 Pokud jde o právo FPÖ na obdržení oznámení námitek, Komise tvrdí, že žalobkyním již sdělila nejprve ústně počátkem října 1999, následně pak dopisy ze dne 5. listopadu 1999, že zamýšlí postupovat podle výše zmíněného článku 7 nařízení č. 2842/98. Z toho plyne, že přestože Komise přijala „rozhodnutí“ týkající se práva FPÖ na obdržení oznámení námitek a že toto rozhodnutí představuje napadnutelný akt, sporné rozhodnutí jej v tomto ohledu pouze potvrdilo, a tudíž nemůže být předmětem žaloby.
- 77 Žalobkyně tvrdí, že lhůta pro podání žalob zmeškána nebyla. Právě sporná rozhodnutí stanovila konečné stanovisko Komise k postavení FPÖ jako stěžovatele a k předání oznámení námitek FPÖ, přičemž veškerá předešlá korespondence od úředníka pro slyšení a od oddělení Komise představují pouhá přípravná opatření. Rozhodnutí o ukončení řízení o předání oznámení námitek FPÖ tudíž nejsou pouhými deklaratorními akty.

Závěry Soudu

- 78 Soud již výše rozhodl, že v rámci projednávaných žalob proti konečným rozhodnutím, jimiž byla ukončena řízení o předání oznámení námitek FPÖ, mohou žalobkyně napadnout základní prvek těchto rozhodnutí, totiž že Komise uznala oprávněný zájem FPÖ a přiznala jí postavení navrhovatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, z něž vyplývá i její právo na obdržení nedůvěrné verze oznámení námitek podle článku 7 nařízení č. 2842/98.
- 79 Komise proto nemůže tvrdit, že žalobkyně měly podat žalobu proti jednotlivým mezitímním opatřením přijatým v rámci řízení o předání oznámení námitek, aby dospěla k závěru, že projednávanými žalobami – podanými proti rozhodnutím, jimiž

byla tato řízení ukončena – nelze napadnout mezitímní opatření, na jejichž základě byla uvedená rozhodnutí přijata.

- 80 Z výše uvedeného vyplývá, že důvod nepřijatelnosti vycházející ze zmeškání lhůty pro podání žalob musí být zamítnut.

K věci samé

- 81 Žalobkyně se na podporu svého tvrzení dovolávají sedmi žalobními důvody. První a druhý žalobní důvod vychází z porušení čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 a článku 6 nařízení č. 2842/98, jakož i z nedostatku odůvodnění. Třetí žalobní důvod vychází z porušení zásady hospodárnosti řízení. Čtvrtý žalobní důvod se zakládá na porušení práv obhajoby v důsledku zmeškání lhůty pro předání námitek FPÖ. Pátý žalobní důvod vychází z prekluze práva FPÖ na vstup do řízení. Šestý žalobní důvod vychází z porušení čl. 20 odst. 2 nařízení č. 17 ve spojení s článkem 287 ES tím, že předání námitek FPÖ porušilo jejich právo na ochranu obchodního tajemství. Konečně sedmý žalobní důvod vychází z porušení zásady legitimního očekávání.

K prvnímu a druhému žalobnímu důvodu, vycházejícím z porušení čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 a článku 6 nařízení č. 2842/98, jakož i z nedostatku odůvodnění

- 82 Žalobkyně uplatňují, že rozhodnutí úředníka pro slyšení o předání oznámení námitek FPÖ je protiprávní, jelikož FPÖ nelze kvalifikovat jako navrhovatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 a článku 6 nařízení č. 2842/98.

- 83 Na podporu svého tvrzení žalobkyně uvádějí, že zaprvé neexistuje příčinná souvislost mezi návrhem FPÖ a zahájením řízení, zadruhé že FPÖ neprokázala oprávněný zájem ve smyslu uvedených ustanovení, a zatřetí že Komise neprověřila ani neodůvodnila existenci takového zájmu FPÖ.

K první části prvních dvou žalobních důvodů vycházející z neexistence příčinné souvislosti mezi návrhem FPÖ a zahájením řízení

— Argumenty účastníků řízení

- 84 Žalobkyně uplatňují, že FPÖ není navrhovatelem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 a článku 6 nařízení č. 2842/98, protože její návrh není podnětem k zahájení řízení o protiprávním jednání. Článek 3 odst. 1 nařízení č. 17 stanoví, že řízení se zahajují „na návrh nebo z vlastního podnětu“. V případě, že je řízení zahájeno z vlastního podnětu, k rozhodnutí Komise již nemůže dojít „na návrh“. V projednávaném případě FPÖ podala návrh až dva měsíce poté, co Komise zahájila řízení z vlastního podnětu. V důsledku toho FPÖ nemůže získat postavení navrhovatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, tato politická strana ovšem může být kvalifikována jako třetí osoba mající dostatečný zájem ve smyslu čl. 19 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 9 odst. 1 nařízení č. 2842/98.
- 85 Žalobkyně krom toho tvrdí, že Komise nebere v potaz rozdíl mezi formální stížností a neformálním sdělením skutkových okolností protiprávního jednání. Přitom jediné formální stížnost může založit procesní práva.

- 86 Komise zpochybňuje argumenty žalobkyň a považuje je za mylné a neopodstatněné. Je totiž irelevantní, zda bylo řízení zahájeno z vlastního podnětu anebo na základě stížnosti podané podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17. Formální řízení o protiprávním jednání může být zahájeno toliko oznámením námitek a nastává až po uznání práva podat návrh. V projednávaném případě Komise zahájila řízení o protiprávním jednání dne 10. září 1999, když přijala první oznámení námitek, tj. dva roky po návrhu FPÖ. V každém případě FPÖ v okamžiku, kdy podala návrh, nevěděla o existenci jakéhokoli řízení, jelikož Komise uchovávala přípravné práce v tajnosti, aby tak zajistila účinnost šetření provedených v červnu 1998.
- 87 Konečně, rozdíl mezi formálními stížnostmi a neformálními oznámeními, který předložily žalobkyně, je neopodstatněný. Stěžovatel, který uplatňuje oprávněný zájem, má určitá práva i před zahájením řízení, a to i v případě, že by takové řízení vůbec nebylo zahájeno, jako například právo podat žalobu na neplatnost podle článku 6 nařízení č. 17.

— Závěry Soudu

- 88 Článek 3 odst. 1 nařízení č. 17 stanoví, že pokud Komise „na návrh nebo z vlastního podnětu“ zjistí porušení ustanovení článku 81 ES anebo článku 82 ES, může prostřednictvím rozhodnutí požadovat na dotýcných podnicích nebo sdruženích podniků, aby je přestaly porušovat.
- 89 Z čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení č. 17 a z článků 6 a 7 nařízení č. 2842/98 vyplývá, že „navrhovatel“ je fyzická nebo právnická osoba, která uplatňujíc oprávněný zájem podala Komisi návrh, aby tato konstatovala, že došlo k porušení ustanovení článku 81 ES anebo článku 82 ES. Výše uvedená ustanovení nařízení č. 2842/98 navíc kvalifikují navrhovatele jako „stěžovatele“ pro účely použití nařízení Rady

(EHS) č. 1017/68 ze dne 19. července 1968, o uplatňování pravidel hospodářské soutěže v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách (Úř. věst. L 175, s. 1; Zvl. vyd. 07/01, s. 6), nařízení Rady č. 4056/86 ze dne 22. prosince 1986, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článkům 85 a 86 Smlouvy v námořní dopravě (Úř. věst. L 378, s. 4; Zvl. vyd. 07/01, s. 241), a nařízení Rady č. 3975/87 ze dne 14. prosince 1987, kterým se stanoví postup pro použití pravidel hospodářské soutěže pro podniky v odvětví letecké dopravy (Úř. věst. L 374, s. 1; Zvl. vyd. 07/01, s. 262). Podle uvedených ustanovení jsou členské státy rovněž oprávněny, aniž by se přitom musely dovolávat jakéhokoli zájmu, podat podobné „návrhy“ či „stížnosti“ směřující k tomu, aby bylo konstatováno, že došlo k porušení uvedených norem práva hospodářské soutěže.

90 Žalobkyně v zásadě trvají na tom, že je-li řízení o protiprávním jednání zahájeno z vlastního podnětu, není namístě přiznat třetí osobě postavení navrhovatele. Toto tvrzení ovšem nelze přijmout.

91 Nařízení č. 17 a č. 2842/98 totiž nevyžadují, aby pro účely přiznání postavení navrhovatele či stěžovatele byl návrh či stížnost podnětem k tomu, aby Komise zahájila řízení o protiprávním jednání, zejména fázi vyšetřování, která mu předchází. Fyzické či právnické osoby uplatňující svůj oprávněný zájem s cílem, aby Komise konstatovala, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže, tak mohou za tímto účelem podat návrh nebo stížnost i tehdy, pokud fáze vyšetřování, která předchází řízení o protiprávním jednání, již byla zahájena z vlastního podnětu nebo na návrh jiného. V opačném případě by mohlo být v průběhu řízení bráněno osobám majícím oprávněný zájem vykonávat procesní práva spojená s postavením navrhovatele či stěžovatele.

92 Tvrzení žalobkyň by tak vedlo ke stanovení dodatečné podmínky pro třetí osoby, kterou nařízení č. 17 a č. 2842/98 nestanoví. Přiznání postavení navrhovatele či stěžovatele by tak záviselo nejen na podání návrhu či stížnosti a na prokázání oprávněného zájmu v tomto ohledu, ale rovněž na skutečnosti, že Komise doposud nezahájila šetření oznámeného protiprávního jednání. Dále je třeba poukázat na to,

že vzhledem k tomu, že zahájení šetření je v zájmu zajištění účinnosti potřebných postupů zpravidla tajné, třetí osoba mající oprávněný zájem obvykle nemůže vědět, zda Komise již zahájila šetření dotčených dohod anebo praktik, či nikoli.

- 93 Je proto třeba poznamenat, že v projednávaném případě podání návrhu FPÖ následovalo bezprostředně po zahájení šetření z vlastního podnětu. FPÖ totiž podala svůj první návrh dne 24. června 1997, tj. sedm týdnů po 6. květnu 1997, kdy bylo zahájeno šetření. Ze spisu nevyplývá, že by Komise zveřejnila zahájení tohoto šetření.
- 94 S ohledem na výše uvedené je namístě dospět k závěru, že skutečnost, že šetření protiprávního jednání, jehož se žalobkyně údajně dopustily, bylo zahájeno předtím, než FPÖ podala návrh, nemůže zabránit tomu, aby FPÖ bylo přiznáno postavení navrhovatele ve smyslu článku 3 nařízení č. 17 a článku 6 nařízení č. 2842/98.
- 95 Nakonec, pokud jde o rozdíl mezi formální stížností a „neformálním sdělením skutkových okolností protiprávního jednání“, jehož se dovolávají žalobkyně, není pro účely projednávaných věcí relevantní. Ze spisu totiž vyplývá, že FPÖ se v projednávaném případě neomezila na poskytnutí informací Komisi, ale požadovala, aby bylo zahájeno šetření s cílem určit, že došlo k porušení článků 81 ES a 82 ES, aby na dotyčných bankovních institucích bylo požadováno, aby je přestaly porušovat, a aby jim byla udělena pokuta (*příloha 3 žaloby*).
- 96 Z uvedeného vyplývá, že první část prvního a druhého žalobního důvodu musí být zamítnuta.

Ke druhé části prvních dvou žalobních důvodů, vycházející z neprokázání oprávněného zájmu FPÖ ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17

— Argumenty účastníků řízení

- 97 Žalobkyně tvrdí, že FPÖ nemůže mít postavení navrhovatele, jelikož hospodářský zájem, jehož se tato politická strana dovolává, nepředstavuje oprávněný zájem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17.
- 98 Zaprvé uvádějí, že postavení klienta bank je pouhou záminkou a že zájem FPÖ je výlučně politický. FPÖ usiluje o přístup k oznámením námitek s jediným cílem, jímž je jejich využití k politickým účelům. Události, které nastaly po předání oznámení námitek FPÖ, tuto úvahu jen potvrzují. Proto zájem FPÖ v žádném případě není „oprávněný“ ve smyslu článku 3 nařízení č. 17.
- 99 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že pouhé postavení klienta bank v žádném případě neumožňuje uznat oprávněný zájem FPÖ. Předpokladem pro oprávněný zájem podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 je, že domnělé chování narušující hospodářskou soutěž je schopno ovlivnit hospodářské zájmy navrhovatele v tom smyslu, že aby bylo možné uplatnit osobní dotčení, musí navrhovatel působit na relevantním trhu. Komise tak doposud omezovala uznání oprávněného zájmu pouze ve prospěch těch fyzických či právnických osob, „jejichž obchodní aktivity jsou dotčeny“ chováním narušujícím hospodářskou soutěž. Rovněž směřovala k restriktivnímu výkladu pojmu oprávněný zájem, když odmítala uznat takový zájem soutěžitelů, kteří nevyvíjeli činnost na témže relevantním trhu jako podnik dotčený řízením. Stanovisko Komise v projednávaném případě tak představuje průlom v její dosavadní praxi. Komise ani Soud totiž doposud nepřiznávaly oprávněný zájem ve

smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 konečným spotřebitelům v maloobchodě, jako například klientům bank. V tomto směru pak byl odkaz Komise na případ Řecké trajekty (viz níže bod 103) zavádějící, neboť v této věci předání oznámení námitek konečným spotřebitelům nepovolila.

100 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že extenzivní výklad oprávněného zájmu vede k možnosti podat žalobu ve veřejném zájmu (*actio popularis*), což by mohlo vyvolat nepříznivé následky. Jednak totiž Komise musí posuzovat a vyřizovat množství stížností a kdyby navíc každý spotřebitel měl právo na přístup k námitkám a právo účastnit se slyšení, mohlo by to vést k nemožnosti řádného vedení řízení. Toho by se dalo zneužít, zejména v řízeních s důsledky pro širokou veřejnost, jelikož přístup k námitkám by měl kdokoli jen proto, že je konečným spotřebitelem.

101 Jednak by takový výklad byl v rozporu s logikou nařízení č. 17 a č. 2842/98. Zákonodárce tím, že rozlišuje mezi „navrhovateli, kteří prokáží oprávněný zájem“ (články 6 a 7 nařízení č. 2842/98), „třetími osobami, které prokáží dostatečný zájem“ (čl. 19 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 9 odst. 1 nařízení č. 2842/98) a „jinými třetími osobami“ (čl. 9 odst. 3 nařízení č. 2842/98), odstupňoval zájmy třetích osob podle intenzity zásahu do jejich hospodářských zájmů. Rozlišení by ztratilo smysl, pokud by byl každý konečný spotřebitel považován za navrhovatele prokazujícího oprávněný zájem ve smyslu článku 3 nařízení č. 17. Konečný spotřebitel má možnost podat oznámení na podniky, které podezřívá z kartelových dohod porušujících právo hospodářské soutěže, a může být vyhověno jeho zájmu účastnit se řízení, pokud prokáže „dostatečný zájem“, a sice tím, že bude vyslechnut a informován Komisí o průběhu řízení, aniž by však jeho oznámení bylo kvalifikováno jako stížnost ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 a aniž by mu bylo předáno oznámení námitek. Ochrana spotřebitelů v rámci práva hospodářské soutěže proto v zásadě nemůže vyústit v uznání jejich oprávněného zájmu, pokud k ní nepřistoupí i další hlediska.

- 102 Komise uvedené argumenty žalobkyň zpochybňuje jako neopodstatněné. FPÖ jakožto spotřebitel bankovních služeb byla dotčena domnělou kartelovou dohodou, a tudíž měla oprávněný zájem na podání návrhu ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, aniž by její případný politický zájem hrál při přiznávání tohoto postavení jakoukoli roli. Pokud FPÖ měla oprávněný zájem ve smyslu článku 3 nařízení č. 17, Komise nebyla povinna prověřovat, zda u ní existují i jiné důvody.
- 103 Pokud jde o hospodářský zájem FPÖ, Komise uplatňuje, že dodatečná podmínka, jíž se dovolávají žalobkyně, a sice „vyvíjet činnost v dotyčné oblasti“, nemá oporu v právu. Právo hospodářské soutěže usiluje spíše o ochranu spotřebitele, který má z tohoto důvodu oprávněný zájem na podání stížnosti, pokud je dotčen určitým chováním na trhu. Praxe Komise ostatně tuto zásadu potvrzuje (viz například její rozhodnutí 1999/271/ES ze dne 9. prosince 1998 v řízení podle článku 85 Smlouvy o ES (IV/34.466 – Řecké trajekty) (Úř. věst. 1999, L 109, s. 24). To ovšem neznamená, že by oprávněný zájem podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 stavěla na roveň „veřejnému zájmu, jehož se může dovolávat každý“. Zájem na podání návrhu v zásadě nemají všichni koneční zákazníci, nýbrž pouze ti, kteří jsou přímo dotčeni kartelovou dohodou. V projednávaném případě Komise tvrdila, že FPÖ nebyla dotčena řízením jako „každý“, ale že byly přímo dotčeny její hospodářské zájmy jakožto spotřebitele bankovních služeb, a to kartelovou dohodou, která zahrnovala veškeré aspekty těchto služeb.
- 104 Krom toho podle Komise neměla otázka potíží vyplývajících ze správních řízení, která se týkají několika stěžovatelů, a argumenty vztahující se k připuštění „stížností ve veřejném zájmu“ žádnou souvislost s oprávněným zájmem na podání návrhu podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17. Mimoto nelze přijmout vyjádření žalobkyň o právech třetích osob majících „dostatečný“ zájem. Nařízení č. 2842/98 poskytuje ochranu postavení stěžovatele, které je jednoznačně výhodnější než postavení třetích účastníků řízení.

- 105 Komise nakonec tvrdí, že otázka uznání postavení FPÖ je v projednávaném případě každopádně irelevantní, jelikož má sama za všech okolností možnost předat nedůvěrné verze oznámení námitek i osobám, které nejsou řízením dotčeny, pokud by to považovala za nezbytné. V důsledku toho, i kdyby Soud prohlásil, že FPÖ nemá oprávněný zájem na podání návrhu ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, možnost předat jí nedůvěrné verze oznámení námitek spadá do posuzovací pravomoci Komise (výše uvedené usnesení Postbank v. Komise, bod 8).

— Závěry Soudu

- 106 Pro účely projednávané věci se účastenství fyzických či právnických osob kromě podniků, vůči nimž Komise vnesla námítky, v řízení o protiprávním jednání řídí nařízeními č. 17 a č. 2842/98. Uvedená nařízení v tomto ohledu rozlišují zaprvé mezi „navrhovatelem či stěžovatelem, který prokáže oprávněný zájem“, jemuž Komise zasílá kopii nedůvěrné verze námitek, pokud vnese námítky k případu, protože obdržela příslušný návrh nebo stížnost (čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení č. 17 a články 6 až 8 nařízení č. 2842/98); zadruhé „třetí osobou, která prokáže dostatečný zájem“, a která, pokud navrhne, aby byla vyslechnuta, má právo být Komisí písemně informována o povaze a předmětu řízení, jakož i právo se k řízení písemně vyjádřit (čl. 19 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 9 odst. 1 a 2 nařízení č. 2842/98); a zatřetí „jinými třetími osobami“, jimž Komise může poskytnout příležitost, aby ústně vyjádřily své stanovisko (čl. 9 odst. 3 nařízení č. 2842/98). Zákonodárce tak stanovil odstupňování účastenství různých třetích osob v řízení o protiprávním jednání podle intenzity zásahu do jejich zájmů.

- 107 S ohledem na výše uvedené je namístě dospět k závěru, že každý navrhovatel či stěžovatel, který prokáže oprávněný zájem, má právo na obdržení nedůvěrné verze oznámení námitek. Pokud jde o třetí osoby, které prokážou dostatečný zájem, nelze podle čl. 9 odst. 1 nařízení č. 2842/98 vyloučit, aby, je-li to odůvodněno okolnostmi daného případu, měla Komise možnost, nikoli však povinnost, předat jim nedůvěrnou verzi oznámení námitek, aby tyto osoby byly zcela schopny předložit jí svá vyjádření k domnělému protiprávnímu jednání, které je předmětem dotčeného řízení.
- 108 Kromě dvou případů popsaných v předchozím bodě není v rámci nařízení č. 17 ani nařízení č. 2842/98 stanoveno, že by Komise měla předat oznámení námitek jiným fyzickým či právnickým osobám, než podnikům, vůči nimž byly tyto námitky vzneseny.
- 109 V projednávaném případě Komise přiznala FPÖ postavení navrhovatele v řízení o protiprávním jednání zahájeném, mezi jinými, proti žalobkyním. Vystává tedy otázka, zda FPÖ má oprávněný zájem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17.
- 110 Ve svém dopise ze dne 2. června 1998 FPÖ tvrdila, že jakožto konečnému spotřebiteli bankovních služeb rakouských bank jí v důsledku oznámené kartelové dohody vznikla hospodářská újma. Skutečnost, že ve svém prvním návrhu ze dne 24. června 1997 se FPÖ dovolávala obecného zájmu, jako je ochrana právního řádu, ji nemohla zbavit možnosti následně uplatnit za účelem prokázání oprávněného zájmu ve smyslu nařízení č. 17 své postavení klienta bank, vůči nimž bylo zahájeno řízení, jakož i újmu hospodářské povahy, která jí údajně vznikla v důsledku dotyčných dohod.

- 111 Žalobkyně nicméně v podstatě tvrdí, že pouhé postavení konečného spotřebitele bankovních služeb nepostačuje k prokázání oprávněného zájmu, který může existovat pouze v případě navrhovatele, který vyvíjí činnost na dotčeném trhu a jehož obchodní činnost je domnělým chováním narušujícím hospodářskou soutěž dotčena.
- 112 Je ovšem třeba poukázat na to, že Soud již rozhodl, že sdružení podniků může uplatňovat oprávněný zájem na podání návrhu ve smyslu článku 3 nařízení č. 17, i když nebylo, jakožto podnik vyvíjející činnost na relevantním trhu, oznámeným chováním přímo dotčené, a to za podmínky, že takové chování bylo způsobilé poškodit zájmy jeho členů (rozsudek Soudu ze dne 24. ledna 1995, BEMIM v. Komise, T-114/92, Recueil, s. II-147, bod 28).
- 113 Pokud jde konkrétně o konečné spotřebitele odebírající zboží či služby, Komise tvrdí, že podle její současné praxe má spotřebitel oprávněný zájem na podání stížnosti, pokud je dotčen chováním na trhu narušujícím hospodářskou soutěž. V odpovědi na otázky Soudu však Komise sama přiznala, že žádný konečný spotřebitel doposud neobdržel nedůvěrnou verzi námitek poté, co bylo přijato rozhodnutí o jeho oprávněném zájmu. FPÖ by tak byla prvním konečným spotřebitelem, jehož oprávněný zájem ve smyslu článku 3 nařízení č. 17 by Komise uznala, potažmo mu přiznala právo na obdržení oznámení námitek.
- 114 Soud se přitom domnívá, že nic nebrání tomu, aby konečný spotřebitel odebírající zboží či služby mohl naplnit pojmové znaky oprávněného zájmu ve smyslu článku 3 nařízení č. 17. Soud má totiž za to, že konečný zákazník, který prokáže, že jeho hospodářské zájmy byly či mohly být poškozeny v důsledku dotčeného omezení hospodářské soutěže, má oprávněný zájem ve smyslu článku 3 nařízení č. 17 na podání návrhu či stížnosti, aby Komise konstatovala, že došlo k porušení článků 81 ES a 82 ES.

115 Je třeba v tomto ohledu připomenout, že konečným cílem pravidel, která mají zajistit, aby hospodářská soutěž na vnitřním trhu nebyla narušována, je zvýšit blaho spotřebitele. Tento účel konkrétně vychází z ustanovení článku 81 ES. Ačkoli lze totiž prohlásit, že zákaz stanovený v odstavci 1 uvedeného ustanovení nelze použít na kartelové dohody, které přispívají ke zlepšení výroby nebo distribuce výrobků anebo k podpoře technického či hospodářského pokroku, tato možnost stanovená v čl. 81 odst. 3 ES podléhá zejména podmínce, že přiměřený podíl na výhodách z toho vyplývajících je vyhrazen spotřebitelům uvedených výrobků. Právo a politika hospodářské soutěže tak mají nesporný vliv na konkrétní hospodářské zájmy konečných spotřebitelů odebírajících zboží či služby. Přitom uznání oprávněného zájmu takových spotřebitelů – kteří uplatňují, že jim v důsledku smlouvy či chování, které může vést k omezení nebo narušení hospodářské soutěže, vznikla hospodářská újma – na konstatování, že došlo k porušení článků 81 ES a 82 ES, přispívá k uskutečnění cílů práva hospodářské soutěže.

116 V rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, tato úvaha nevede ke zbavení pojmu „oprávněný zájem“ jeho podstaty tím, že bude vykládán nepřiměřeně extenzivně, ani k možnosti podat žalobu ve veřejném zájmu (*actio popularis*). Připustit, že spotřebitel může prokázat, že by z titulu zásahu do jeho hospodářských zájmů vzniklého v důsledku jím oznámené kartelové dohody mohl mít oprávněný zájem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, totiž není totéž, co uznat, že takový zájem může mít kterákoli fyzická či právnická osoba.

117 Rovněž nelze přijmout argumenty žalobkyň vycházející z nárůstu počtu stížností a z potíží ve správních řízeních, které vyplývají z přiznání postavení navrhovatele či stěžovatele konečným spotřebitelům. Jak Komise správně uvádí, tyto námitky nelze vznášet za účelem omezení uznávání oprávněného zájmu konečného spotřebitele, který prokáže, že mu vznikla hospodářská újma jím oznámeným jednáním narušujícím hospodářskou soutěž.

- 118 Nakonec, v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, a jak zdůrazňuje Komise, pokud navrhovatel prokáže oprávněný zájem, není již Komise povinna prověřovat, zda u něj případně existují i jiné důvody.
- 119 Z těchto důvodů je namístě dospět k závěru, že FPÖ se mohla právoplatně dovolávat svého postavení spotřebitele bankovních služeb v Rakousku a skutečnosti, že její hospodářské zájmy byly v důsledku jednání narušujících hospodářskou soutěž poškozeny, aby tím prokázala svůj oprávněný zájem na podání návrhu, aby Komise konstatovala, že uvedená jednání porušují články 81 ES a 82 ES.
- 120 Je tedy namístě zamítnout druhou část prvního a druhého žalobního důvodu vycházející z domnělé neexistence oprávněného zájmu FPÖ ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17.

Ke třetí části prvních dvou žalobních důvodů, vycházející ze skutečnosti, že Komise neprověřila a neodůvodnila existenci oprávněného zájmu FPÖ

— Argumenty účastníků řízení

- 121 Žalobkyně uvádějí, že Komise neprověřila ani neodůvodnila, zda podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 a v článku 7 nařízení č. 2842/98 byly v projednávaném případě splněny. Komise tak jednak nedokázala, že by FPÖ prokázala oprávněný zájem, když neprověřila, zda FPÖ uskutečňovala bankovní operace u dotyčných bank, jakých služeb využívala a proč by její zájem měl být více než „dostatečný“ či „jiný“. Skutečnost, že uvedená politická strana disponuje bankovními účty, jí nepostačuje k přiznání postavení navrhovatele tím spíše, že tato

okolnost byla Komisi známa v době přijímání zamítavého rozhodnutí ze dne 26. února 1998. Komise jednak rovněž nevysvětlila, v čem oznámení FPÖ vykazovalo znaky návrhu ve smyslu článku 3 nařízení č. 17, ani neuvedla důvody na podporu uznání oprávněného zájmu FPÖ, jelikož Komise byla původně opačného názoru a FPÖ svou nečinností po dobu více než dvou let svůj zájem na účastenství v řízení neuplatňovala.

122 Žalobkyně rovněž poznamenávají, že ve věci, ve které byl vydán rozsudek *Cimenteries*, Komise podle dotčeného trhu rozlišila dva typy námitek a tyto námitky uplatňovala rozdílně podle trhů, na kterých působily dotyčné podniky (rozsudek *Cimenteries*, body 4 až 7). V projednávaném případě tudíž Komise měla rovněž prokázat a odůvodnit hospodářský zájem FPÖ vzhledem k jednotlivým dotčeným bankovním trhům. Krom toho úředník pro slyšení měl před předáním oznámení námitek povinnost prověřit, zda FPÖ měla oprávněný zájem, a nikoli mít za to, že tato otázka již byla rozhodnuta v dopise generálního ředitelství Komise pro hospodářskou soutěž ze dne 5. listopadu 1999. Ve skutečnosti, nejen že nařízení č. 2842/98 neobsahuje žádnou zmínku o údajném vnitřně závazném účinku uvedeného stanoviska generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž, ale rozhodnutí č. 94/810 a č. 2001/462 o mandátu úředníka pro slyšení mu ve značné míře svěřily otázky týkající se práva být vyslechnut [viz zejména čl. 4 odst. 1 a 2 písm. b) rozhodnutí č. 2001/462].

123 Komise trvá na tom, že připomínky žalobkyň jsou irelevantní, jelikož uznání oprávněného zájmu FPÖ je pouhým organizačním procesním opatřením, které vůči žalobkyním nemá právní účinky. Tvrzení týkající se důkazního břemene proto nejsou opodstatněné, jelikož se tato otázka týká pouze Komise a navrhovatele, tedy FPÖ. Podat popis bankovní služby, kterou by FPÖ konkrétně využívala, každopádně není v projednávaném případě nezbytné, protože předpokládaná kartelová dohoda zahrnovala všechny aspekty rakouského bankovního systému.

— Závěry Soudu

- 124 Zprvée, pokud jde o argument žalobkyň vycházející z povinnosti prověřit oprávněný zájem FPÖ a o příslušné důkazní břemeno, které by v tomto ohledu měla nést Komise, je třeba připomenout, že podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 musí třetí osoba-navrhovatel či stěžovatel, uplatnit existenci svého oprávněného zájmu na konstatování, že došlo k porušení ustanovení článku 81 ES anebo článku 82 ES. Komise má pak povinnost prověřit, zda třetí osoba splnila danou podmínku.
- 125 V projednávaném případě z korespondence mezi Komisí a žalobkyněmi vedené v průběhu správního řízení vyplývá, že Komise uznala oprávněný zájem FPÖ na základě jejího postavení jakožto spotřebitele bankovních služeb v Rakousku. Ze spisu ovšem nevyplývá, že by Komise od FPÖ žádala podklady, které by prokazovaly, že skutečně byla klientem bank dotčených tímto řízením a že by její účty podléhaly dohodnutým poplatkům na základě dotčené kartelové dohody. V odpovědi na otázku Soudu Komise tuto skutečnost potvrdila a uznala, že neprovedla žádné prověřování a že ani nepovažovala za nezbytné, aby od FPÖ požadovala předložení důkazních materiálů týkajících se oprávněného zájmu této politické strany ve smyslu článku 3 nařízení č. 17. Komise ovšem své stanovisko odůvodnila tvrzením, že bylo jasné, že FPÖ byla klientem dotyčných bank, a že s ohledem na rozsah uvedených kartelových dohod bylo nesporné, že dohody uzavřené mezi bankami „nevyhnutelně musely [FPÖ] z hospodářského hlediska poškodit“ a „nutně [jí] způsobit škodu“.
- 126 Co se týče postavení FPÖ jakožto spotřebitele bankovních služeb, Soud má za to, že bylo zcela logické se domnívat, že tato politická strana pro své spravování disponuje různými bankovními účty a pravidelně uskutečňuje bankovní operace v Rakousku. Žalobkyně v průběhu správního řízení skutečně nikdy nepochybnily, že by FPÖ tyto bankovní služby využívala.

127 Pokud jde o rozsah oznámených jednání, z oznámení námitek ze dne 10. září 1999 vyplývá, že kartelové dohody, které jsou předmětem řízení, se týkaly „veškerého poskytování služeb“ běžně poskytovaných podnikatelům a nepodnikatelům univerzálními bankami (vklady, úvěry, platební operace atd.) (bod 10 oznámení námitek) a že uzavřené dohody „byly co do obsahu komplexní, z velké části institucionalizované a úzce provázané a pokrývaly celé území Rakouska ,až po nejmenší vesničku“ (bod 42 oznámení námitek). Navíc se podle oznámení námitek na dotčeném jednání podílel velký počet bank (bod 383 oznámení námitek). Adresáti oznámení námitek tak hráli „z důvodu své velikosti významnou roli na rakouském bankovním trhu“ (bod 383 oznámení námitek). Jednalo se o hlavní rakouské banky a bankovní skupiny, jejichž podíl na trhu činil v součtu 99 % rakouského trhu (bod 10 oznámení námitek). Z přílohy A uvedeného oznámení námitek, která obsahuje seznam bankovních institucí, které se účastnily jednotlivých setkání, navíc vyplývá, že bankovních institucí, které se podílely na kartelových dohodách, bylo více než oněch osm adresátů námitek.

128 Oznámení námitek ze dne 21. listopadu 2000 bylo určeno stejným adresátům jako oznámení námitek ze dne 10. září 1999, a to v rozsahu, v němž se týká kartelové dohody o stanovení směnných kurzů bankovek a mincí v eurozóně. Tytéž úvahy jako právě popsané, týkající se rozsahu kartelové dohody, se vztahují i na kartelovou dohodu, na kterou se vztahuje toto oznámení.

129 Z toho vyplývá, že jednání vytýkaná v dotčeném správním řízení byla značně rozšířená, zahrnovala všechny aspekty rakouského bankovního systému a pokrývala celé území Rakouska. Je tedy nutno konstatovat, že dohody vytýkané v oznámeních námitek nutně musely být způsobily hospodářsky poškodit FPÖ jakožto spotřebitele rakouských bankovních služeb.

- 130 Soud dále konstatuje, že ačkoli banka, kterou žalobkyně na jednání označila za banku, která vede účty FPÖ – tedy banka patřící vládě spolkové země Korutansko – nebyla mezi osmi adresáty sporného rozhodnutí, nic to nemění na skutečnosti, že tato banka je uvedena v příloze A oznámení námitek ze dne 10. září 1999 mezi bankovními institucemi, které se pravidelně účastnily setkání týkajících se dotčených kartelových dohod.
- 131 Pokud jde o argument žalobkyň, podle nějž měla Komise výslovně odůvodnit hospodářský zájem FPÖ s ohledem na každý z dotčených bankovních trhů, nelze jej přijmout. Přiznání postavení navrhovatele či stěžovatele konečnému spotřebiteli totiž závisí, jak již bylo uvedeno, na tom, zda mu může být způsobena hospodářská újma v důsledku dotčených jednání, a tudíž nikoli na jeho působení na jednotlivých výrobních trzích, které jsou předmětem šetření Komise (viz výše body 112 a 114). Dále je třeba poznamenat, že žalobkyně nemohou svou argumentaci založit na praxi Komise v rámci správního řízení ve věci, která vedla k vydání rozsudku *Cimenteries*. V jeho průběhu Komise odlišovala vytýkaná jednání, která odpovídala mezinárodní úrovni, od jednání vztahujících se na jednotlivé dotčené vnitrostátní trhy, přičemž kapitoly oznámení námitek týkající se těchto vnitrostátních trhů byly zasílány pouze adresátům námitek usazeným v příslušném členském státě (rozsudek *Cimenteries*, bod 6). Je přitom třeba připomenout, že oznámení námitek dotčené v projednávaných věcech se vztahuje pouze na jediný zeměpisný trh, totiž trh tvořený celým územím Rakouska.
- 132 Nakonec je třeba odmítnout rovněž tvrzení žalobkyň, podle nějž měl úředník pro slyšení ještě před předáním oznámení námitek sám prověřit, zda FPÖ měla oprávněný zájem. Podle článku 7 nařízení č. 2842/98 totiž předání oznámení námitek navrhovateli či stěžovateli nutně vyplývá z přiznání takového postavení třetí osobě, která má oprávněný zájem. Podle rozhodnutí č. 2001/462 úředník pro slyšení pouze zajišťuje řádné provádění slyšení a přispívá k objektivitě samotného slyšení a jakéhokoli následného přijatého rozhodnutí (článek 5), rozhoduje o žádostech

třetích osob o slyšení (články 6 a 7) a o žádostech o přístup ke spisu (článek 8), jakož i dbá o nevyzrazení chráněných informací, které představují obchodní tajemství podniků (článek 9).

133 Z uvedeného vyplývá, že vzhledem k okolnostem projednávaného případu Komise neporušila povinnost prověřit a odůvodnit existenci oprávněného zájmu FPÖ ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17.

134 Zadruhé, pokud jde o splnění povinnosti uvést odůvodnění, podle ustálené judikatury musí být odůvodnění vyžadované článkem 253 ES přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho text, ale také s ohledem na jeho celkovou souvislost, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (rozsudky Soudního dvora ze dne 14. února 1990, *Delacre a další v. Komise*, C-350/88, Recueil, s. I-395, bod 16, a ze dne 2. dubna 1998, *Komise v. Sytraval a Brink's France*, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 63).

135 Z kontextu projednávaného případu, v němž byla sporná rozhodnutí přijata, a zejména z obsahu dopisů příslušných oddělení generálního ředitelství Komise pro hospodářskou soutěž ze dne 5. listopadu 1999 a úředníka pro slyšení ze dne 27. března 2001, v nichž se uvádí, že FPÖ je spotřebitelem bankovních služeb, vyplývá, že sporná rozhodnutí konkludentně uznala oprávněný zájem FPÖ ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 na základě jejího postavení konečného spotřebitele rakouských bankovních služeb, které byly předmětem oznámených jednání.

136 V projednávaném případě ovšem musí být takové odůvodnění, vzhledem k vlastnostem a rozsahu oznámených jednání, považováno za dostatečné.

137 Žalobní důvod žalobkyně tedy nelze přijmout.

138 Z výše uvedeného vyplývá, že třetí část prvních dvou žalobních důvodů, podle níž Komise nesplnila své povinnosti prověřit a odůvodnit existenci oprávněného zájmu FPÖ, je neopodstatněná.

139 Žalobní důvody vycházející z porušení čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17 a článku 6 nařízení č. 2842/98, jakož i z nedostatku odůvodnění, tak musejí být zamítnuty.

Ke třetímu, čtvrtému a pátému žalobnímu důvodu, vycházejícím z porušení zásady hospodárnosti řízení a práv obhajoby, jakož i z prekluze práva FPÖ na vstup do řízení

140 Žalobkyně uplatňují, že pokud by případně existovalo právo FPÖ na obdržení oznámení námitek, předání v dané fázi řízení by jednak bylo protiprávní z důvodu prekluze práva FPÖ na vstup do něj a jednak by představovalo porušení zásady hospodárnosti řízení a práv obhajoby.

K první části, vycházející z prekluze práva FPÖ na vstup do řízení

— Argumenty účastníků řízení

141 Žalobkyně uplatňují, že i kdyby právo FPÖ na obdržení oznámení námitek a na vstup do řízení existovalo, bylo by již stíženo prekluzí. FPÖ od odmítnutí svého

návrhu v únoru 1998 nepodnikla žádné kroky k dosažení účastenství v řízení před slyšeními, a pro svůj nezájem se tudíž svého práva vzdala.

142 Dále žalobkyně tvrdí, že ačkoli lze zmeškání lhůty pro sdělení námitek přičíst Komisi, zásada prekluze se přesto použije. Komise podle obecné zásady, podle níž je správní orgán povinen vykonávat své pravomoci v přiměřených lhůtách, již neměla oprávnění námítky předávat (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 1970, *Boehringer v. Komise*, 45/69, Recueil, s. 769, bod 6). Na rozdíl od rozhodnutí o ukončení ve věci samé, která vyžadují delší šetření, mohla být otázka přístupu třetích osob ke spisu posouzena a rozhodnuta kdykoli, i před konáním slyšení. V dané fázi řízení by Komise mohla účastenství FPÖ jediné odmítnout, jelikož námítka by již byly odeslány dotyčným bankám, jednání by již proběhla, skutkové okolnosti by již byly zjištěny a řízení by bylo prakticky uzavřeno. Z toho důvodu předání oznámení námitek, jehož hlavním účelem je umožnit stěžovateli, aby před slyšením přispěl ke zjišťování skutkových okolností a aby se připravil na jednání, již nemělo smysl.

143 Komise má za to, že tyto argumenty nejsou relevantní. FPÖ se nevzdala svých práv, jelikož o přijetí námitek nevěděla. Dále FPÖ nepřišla o své právo na obdržení námitek z toho důvodu, že neuplatnila svůj zájem neprodleně a že se neúčastnila slyšení, protože osoba uznaná za navrhovatele může do řízení vstoupit kdykoli před jeho ukončením, ovšem předtím, než Komise zašle předběžný návrh rozhodnutí poradnímu výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení. V projednávaném případě řízení nebylo ukončeno, neboť konečné rozhodnutí nebylo přijato a Komise měla ještě možnost na základě vyjádření účastníků, včetně FPÖ, původní znění námitek změnit.

— Závěry Soudu

¹⁴⁴ Je namístě v první řadě poukázat na to, že z dopisu FPÖ zaslaného Komisi a datovaného 13. března 2001 vyplývá, že FPÖ nebyla informována o průběhu řízení, ani o datech slyšení. V tomto dopise se uvádí, že Komise jí v dopisech ze dne 5. října 1999 a ze dne 16. března 2000 oznámila, že obdrží nedůvěrnou verzi oznámení námitek, ale že se FPÖ v důsledku toho, že jí toto oznámení nebylo předáno, spojila s Komisí, která ji informovala, že slyšení se již uskutečnila a že řízení je u konce. FPÖ proto požádala o bezodkladné předání námitek a o možnost vyjádřit se a účastnit se dodatečného ústního slyšení.

¹⁴⁵ Krom toho z výše uvedených dopisů Komise ze dne 5. října 1999 a ze dne 16. března 2000, které na žádost Soudu Komise předložila, vyplývá, že FPÖ sice oznámila, že námítka obdrží neprodleně, ovšem v dopise ze dne 5. října 1999 zároveň uvedla, že „[se bude snažit] o to, aby [jí] tuto nedůvěrnou verzi zaslala v průběhu druhé poloviny tohoto měsíce“, a v dopise ze dne 16. března 2000, že „doposud nebylo možné [...] nedůvěrnou verzi oznámení námitek předat tak, jak generální ředitelství pro hospodářskou soutěž očekávalo [...], jelikož stále nejsou dořešeny otázky obchodního tajemství“. Tomuto účastníku proto nelze vytýkat, že nepodnikl žádné kroky k obdržení námitek, protože se zřetelem na uvedená oznámení FPÖ mohla legitimně očekávat, že obdrží námítka za účelem výkonu svého práva být vyloučena a práva být účastníkem řízení.

¹⁴⁶ V důsledku toho tvrzení žalobkyně, podle něž se FPÖ vzdala svého práva na obdržení námitek, nemůže být přijato.

¹⁴⁷ Žalobkyně tvrdí, že v dané fázi řízení právo FPÖ bylo již každopádně stiženo prekluzí, a že Komise proto již neměla oprávnění jí oznámení námitek předávat.

- 148 Je namístě poukázat na to, že nařízení č. 17 a č. 2842/98 nestanoví zvláštní lhůtu, v níž má v rámci řízení o protiprávním jednání třetí osoba-navrhovatel či stěžovatel, která prokáže oprávněný zájem, vykonat své právo na obdržení námitek a právo být vyslechnuta. Články 7 a 8 nařízení č. 2842/98 pouze stanoví, že Komise tomuto navrhovateli či stěžovateli předá námítky a stanoví mu lhůtu k písemnému vyjádření, přičemž tato třetí osoba může být na požádání vyslechnuta ústně. Dále pak rozhodnutí 2001/462 umožňuje vyslechnout navrhovatele či stěžovatele kdykoli během řízení, přičemž ve svém čl. 12 odst. 4 výslovně uvádí, že z důvodu zajištění výkonu práva být vyslechnut může úředník pro slyšení „poskytnout osobám, podnikům a sdružením osob nebo podniků příležitost předložit další písemné připomínky v ústním slyšení“, přičemž stanoví den, do kterého mohou být předkládány. Z toho vyplývá, že právo navrhovatele či stěžovatele na obdržení námitek a jeho právo být vyslechnut ve správním řízení, ve kterém se konstatuje, že došlo k porušení článků 81 ES a 82 ES, může být vykonáno, pokud řízení probíhá.
- 149 Krom toho čl. 10 odst. 3 nařízení č. 17 stanoví, že konzultace s poradním výborem pro restriktivní praktiky a dominantní postavení předchází každému rozhodnutí přijatému na konci řízení, ve kterém se konstatuje, že došlo k porušení článků 81 ES a 82 ES. Podle judikatury totiž taková konzultace představuje poslední fázi řízení před přijetím rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. června 1983, *Musique diffusion française* a další v. Komise, 100/80 až 103/80, Recueil, s. 1825, bod 35). Proto až do okamžiku, kdy poradní výbor pro restriktivní praktiky a dominantní postavení předloží podle čl. 10 odst. 6 nařízení č. 17 své stanovisko k předběžnému návrhu rozhodnutí, který obdrží od Komise, nelze právo navrhovatele či stěžovatele na obdržení námitek ani jeho právo být vyslechnut považovat za stížené prekluzí. Jinými slovy, dokud poradní výbor nepředloží své stanovisko, nic nebrání Komisi, aby posoudila vyjádření třetích osob – účastníků řízení, a aby svůj postoj s ohledem na tato vyjádření ještě změnila.
- 150 V projednávaném případě není zpochybňováno, že v době přijímání sporného rozhodnutí Komise výboru předběžný návrh rozhodnutí ještě nezaslala. Z toho plyne, že v okamžiku přijetí sporného rozhodnutí právo FPŮ na obdržení námitek a na vstup do řízení stíženo prekluzí nebylo.

151 Nakonec, pokud jde o argument žalobkyně, podle nějž Komise nebyla oprávněna k předání oznámení námitek, jelikož rozhodnutí nepřijala v přiměřené lhůtě, je namístě zaprvé uvést, že v projednávaném případě bylo vytrvalé odmítání předání námitek FPÖ ze strany žalobkyně do značné míry příčinou prodlužování řízení o předání námitek. Žalobkyně se tedy nemohou dovolávat situace, k jejímuž vytvoření přispěly. Zadruhé je třeba konstatovat, že žalobkyně neprokázaly, že by řízení o předání námitek FPÖ způsobilo jakékoli průtahy v přijímání rozhodnutí, kterým se konstatuje, že došlo k protiprávnímu jednání, které by mohly ohrozit jejich práva obhajoby. Žalobkyně se totiž pouze dovolávají budoucích a hypotetických situací, které takové ohrožení nemohou vyvolat (viz níže bod 162).

152 Žalobní důvod vycházející z překročení přiměřené lhůty tedy rovněž nelze přijmout.

153 S ohledem na výše uvedené musejí být argumenty žalobkyně vycházející z prekluze práva FPÖ na vstup do řízení odmítnuty.

Ke druhé části, vycházející z porušení zásady hospodárnosti řízení a práv obhajoby

— Argumenty účastníků řízení

154 Žalobkyně tvrdí, že předání námitek v dané fázi řízení porušilo zásadu hospodárnosti řízení a jejich práv obhajoby.

- 155 Podle žalobkyň možnost předat námitky každému navrhovateli až do okamžiku vyhotovení předběžného návrhu rozhodnutí o ukončení řízení brání Komisi, aby řízení vedla s řádnou péčí. Pokud totiž třetí osoba poskytne další informace, je třeba znovu vyslechnout podniky a řízení se zdržuje, přičemž je porušována zásada hospodárnosti řízení.
- 156 Krom toho zmeškání lhůty pro předání mělo způsobit rovněž porušení práv obhajoby žalobkyň. Pokud by předání námitek nevedlo k možnosti, aby se FPÖ vyjádřila, nebylo by potřebné jí předávat námitky, ale stačilo by pouhé neformální oznámení o stavu řízení. Pokud by se ovšem FPÖ vyjádřila a Komise by znovu dala adresátům námitek příležitost se hájit, řízení by bylo zbytečně prodlužováno v rozporu se zájmy dotyčných podniků, přičemž by jim bylo bráněno v přípravě své obhajoby. Pokud by nakonec Komise podnikům neposkytla novou příležitost k vyjádření po zásahu FPÖ, práva obhajoby by byla rovněž porušena, jelikož by se podniky s tímto zásahem mohly seznámit až v rámci soudního přezkumu pozdějšího rozhodnutí. Kdyby tedy bylo třetím osobám přiznáno právo ovlivňovat řízení tím, že si samy zvolí okamžik svého zásahu, nepřiměřeně by se to dotklo práv obhajoby žalobkyň.
- 157 Konečně, podle žalobkyň Komise rovněž neobjasnila, proč od předání námitek FPÖ očekávala další důkazy pro vyšetřování, když FPÖ až doposud nijak nepřispěla k objasnění skutkových okolností.
- 158 Komise má za to, že uvedené argumenty jsou neopodstatněné. Předání námitek nebrání normálnímu průběhu řízení, dokud Komise nepředá předběžný návrh rozhodnutí členům poradního výboru, jak tomu bylo v projednávaném případě. Krom toho článek 7 nařízení č. 2842/98 poskytuje ochranu třetím osobám, které podaly návrh podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, přičemž toto postavení je jednoznačně

výhodnější než postavení jiných třetích osob – účastníků řízení. Komise tedy nebyla oprávněna omezit právo uvedených třetích osob být vyslechnut.

— Závěry Soudu

- 159 Argumenty, které předkládají žalobkyně, nelze přijmout.
- 160 Pokud jde nejprve o žalobní důvod vycházející z požadavků na hospodárnost řízení, je namístě připomenout, že právo FPÖ na obdržení oznámení námitek nelze považovat za stížené prekluzí, dokud správní řízení nadále probíhá a dokud poradní výbor neobdržel předběžný návrh rozhodnutí ve věci samé. Hospodárnosti řízení se proto nelze právoplatně dovolávat za účelem omezení práva navrhovatele či stěžovatele na obdržení oznámení námitek.
- 161 Pokud se dále jedná o argument žalobkyň vycházející z porušení jejich práv obhajoby v důsledku zmeškání lhůty pro předání námitek FPÖ, je namístě konstatovat, že v projednávaném případě se žalobkyně dovolávají pouze budoucích a hypotetických situací, v nichž by jejich práva obhajoby údajně mohla být v důsledku zmeškání lhůty pro předání námitek FPÖ porušena. Ochrana práv obhajoby přitom musí být posuzována na základě skutkových a právních okolností existujících ke dni, kdy bylo sporné rozhodnutí přijato (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 7. února 1979, *Francie v. Komise*, 15/76 a 16/76, Recueil, s. 321, bod 7, a ze dne 17. května 2001, *IECC v. Komise*, C-449/98 P, Recueil, s. I-3875, bod 87). Nelze ji tedy hodnotit na základě budoucích a hypotetických událostí.
- 162 Žalobní důvod vycházející z porušení práv obhajoby je tudíž neopodstatněný.

- 163 Nakonec, pokud jde o argument žalobkyně, podle něž Komise nevysvětlila, proč od předání námitek FPÖ očekávala dodatečné důkazy pro řízení, není relevantní. Podle článků 7 a 8 nařízení č. 2842/98 nezávisí předání námitek navrhovatelům či stěžovatelům, kteří splňují kritéria stanovená v čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17, na skutečnosti, že tyto třetí osoby následně přispějí k tomu, aby Komise objasnila dotčené skutkové okolnosti v probíhajícím řízení.
- 164 Z toho plyne, že argumenty vycházející z porušení zásady hospodárnosti řízení a práv obhajoby jsou neopodstatněné.
- 165 S ohledem na výše uvedené je namístě zamítnout v plném rozsahu třetí, čtvrtý a pátý žalobní důvod, jichž se žalobkyně dovolává.

K šestému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 20 odst. 2 nařízení č. 17 ve spojení s článkem 287 ES tím, že předání námitek FPÖ porušuje právo na ochranu obchodního tajemství

- 166 Žalobkyně tvrdí, že sporná rozhodnutí jsou protiprávní, neboť oznámení námitek, která měla být FPÖ předána, obsahují obchodní tajemství nebo jiné informace důvěrné vůči dané třetí osobě, přičemž bylo porušeno jejich právo na ochranu obchodního tajemství stanovené v čl. 20 odst. 2 nařízení č. 17 ve spojení s článkem 287 ES.

K přípustnosti

— Ke splnění podmínek stanovených v čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu

- ¹⁶⁷ Komise zpochybňuje přípustnost tohoto žalobního důvodu a uplatňuje, že žaloby v projednávaných věcech nesplňují podmínky stanovené v čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu. Žalobkyně ve věci T-213/01 se totiž omezila na výčet právních zásad, aniž by uvedla skutečnosti, které by podřadila pod právní normu, a aniž by předložila důvody pro důvěrné zacházení se spornými informacemi. Obdobně se žalobkyně ve věci T-214/01 omezila na pouhý odkaz v replice na „velké množství informací“, které mají být předmětem ochrany (bod 44), a na „závažné důkazy“, které byly dány Komisi k dispozici (bod 49), aniž by ovšem uvedla ty části textu oznámení námitek, jejichž ochranu by mohla požadovat.
- ¹⁶⁸ Soud připomíná, že čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu stanoví, že každá žaloba musí být dostatečně jasná a přesná, aby umožnila žalované připravit svou obhajobu a Soudu vykonávat svůj soudní přezkum. Aby byla žaloba přípustná v souladu s uvedeným ustanovením, je třeba, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly, přinejmenším stručně, ale uceleně a srozumitelně, ze samotné žaloby (usnesení Soudu ze dne 28. dubna 1993, *De Hoe v. Komise*, T-85/92, *Recueil*, s. II-523, bod 20).
- ¹⁶⁹ Pokud jde o věc T-213/01, ze znění bodů 18 a 29 žaloby vyplývá, že žalobkyně napadá skutečnost, že Komise odmítla považovat údaje týkající se totožnosti a rozsahu účasti žalobkyně na kartelové dohodě, jakož i informace doslovně citované v oznámeních námitek a vyňaté z příloh k nim, ve vztahu k nimž bylo požádáno o důvěrné zacházení (viz výše bod 18), za údaje, které odůvodňují důvěrné

zacházení. Důvody, proč má žalobkyně za to, že s uvedenými informacemi by mělo být zacházeno důvěrně, vyplývají právně dostačujícím způsobem ze spisu.

170 Pokud jde o věc T-214/01, je třeba poznamenat, že žalobkyně ve své žalobě tvrdí, že Komise má povinnost nevyzradit získané informace, které jsou předmětem profesního tajemství, přičemž uvádí, že oznámení námitek obsahují obchodní tajemství, a uplatňuje, že v projednávaném případě bylo její právo na nevyzrazení informací obsažených v oznámeních námitek nezhoditelným způsobem porušeno jejich předáním FPÖ (viz žaloba, body 44 až 46). Žalobkyně především poznamenává, že „nedůvěrná“ verze námitek, kterou vypracoval úředník pro slyšení, byla anonymizována nedostatečně (viz žaloba, bod 17). Žalobkyně následně uvedla a rozvedla tento žalobní důvod ve své replice, přičemž poukázala zejména na to, že Komise měla z námitek odstranit všechna jména osob a bank (viz body 44 až 49).

171 Z toho vyplývá, že argumenty, které předložily žalobkyně, splňují požadavky ustanovení čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu.

172 Uvedený důvod nepřipustnosti tak musí být zamítnut.

— Ke splnění podmínek stanovených v čl. 48 odst. 2 jednacího řádu

173 Ve věci T-213/01 Komise zpochybňuje přípustnost argumentů žalobkyně týkajících se důvěrnosti námitek vůči FPÖ v celém jejich rozsahu a odkazu na články 8 a 48 Listiny, a to z důvodů zmeškání lhůty pro jejich předložení podle čl. 48 odst. 2

jednacího řádu. Ve věci T-214/01 uplatňuje, že argumenty, které žalobkyně předložila v replice a podle nichž uvedené verze obsahují důvěrné informace, představují nový žalobní důvod, a lhůta pro jeho předložení byla tudíž zmeškána.

¹⁷⁴ Soud připomíná, že čl. 48 odst. 2 jednacího řádu účastníkům řízení nedovoluje předkládání nových žalobních důvodů v průběhu řízení, ledaže by se tyto důvody zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení.

¹⁷⁵ V projednávaném případě žalobkyně ve věci T-213/01 v replice uplatňuje, že všechny námitky jsou vůči FPÖ důvěrné v rozsahu, v němž tato politická strana neprokáže oprávněný zájem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení, a v němž tudíž postrádá právní základ pro přístup k oznámení námitek. Ve stejném smyslu se žalobkyně dovolává zásad zakotvených v člancích 8 a 48 Listiny, aby podpořila své tvrzení uvedené v žalobě, podle nějž v rozsahu, v němž FPÖ neměla oprávněný zájem ve smyslu ustanovení článku 3 nařízení č. 17, a v němž tedy nebyla v postavení navrhovatele či stěžovatele, muselo podle uvedených zásad být s námitkami v celém jejich rozsahu zacházeno jako s důvěrnými vůči FPÖ. Soud má přitom za to, že argumenty žalobkyně se správně vážou na právní okolnosti, které se projeví v průběhu řízení.

¹⁷⁶ Pokud jde o věc T-214/01, postačí poznamenat, že jak již bylo uvedeno (viz výše bod 170), výše uvedené argumenty obsažené v replice pouze upřesňují a rozvádějí žalobní důvod, který žalobkyně předložila v žalobě.

¹⁷⁷ Je proto namístě zamítnout důvod nepřipustnosti vycházející z čl. 48 odst. 2 jednacího řádu.

K věci samé

— Argumenty účastníků řízení

- ¹⁷⁸ Žalobkyně tvrdí, že předání námitek FPÖ porušuje čl. 20 odst. 2 nařízení č. 17 ve spojení s článkem 287 ES, neboť oznámení námitek, která měla být této politické straně předána, obsahují obchodní tajemství nebo jiné důvěrné informace.
- ¹⁷⁹ Žalobkyně uplatňují, že veškeré informace obsažené v námitkách jsou vůči FPÖ důvěrné. Podle článků 8 a 48 Listiny mají být veškeré námitky považovány za důvěrné vůči třetím osobám, které nemají oprávněný důvod stanovený zákonem, a to z důvodu respektování presumpce neviny. V projednávaném případě Komise neprokázala, že FPÖ má oprávněný zájem, a proto byly námitky v celém svém rozsahu důvěrné. Navíc námitky nebyly vypracovány po vyslechnutí obou stran, a pokud by k nim tedy FPÖ měla přístup, mohla z nich vyvodit neodůvodněné důsledky a předem žádat, aby byla žalobkyním uložena sankce.
- ¹⁸⁰ Dále podle žalobkyň bylo toto důvěrné zacházení obzvláště potřebné vůči FPÖ, jelikož její činnost nesměřovala k ochraně vlastních zájmů jakožto klienta, nýbrž pouze k ochraně zájmů politických. Komise nedisponuje právními prostředky, jimiž by mohla předejít tomu, aby předané námitky nebyly zneužity, přičemž žaloba o náhradu škody proti Komisi nemůže napravit újmu na pověsti žalobkyň. Z toho důvodu měl jejich oprávněný zájem na zachování tajnosti námitek převážit nad tvrzeným zájmem FPÖ. Žalobkyně dále tvrdí, že FPÖ předané námitky skutečně využila k politickým účelům, když je poskytla tisku a když zkreslila jejich obsah a význam. Dne 27. ledna 2002 pak J. Haider, korutanský zemský hejtman, člen a bývalý předseda FPÖ, v televizním rozhovoru sdělil obsah oznámení námitek

obdržených od Komise a vůči dotčným bankám vznesl obvinění. Tyto výtky byly následně uvedeny na různých internetových stránkách, mj. na stránkách FPÖ. Dne 1. února 2002 J. Haider na tiskové konferenci zopakoval svá obvinění. Rakouská média převzala tato prohlášení a uveřejnila články doslovně citující výňatky z oznámení námitek ze dne 10. září 1999. Opakovaně byla uváděna jména žalobkyně. V důsledku odsouzení ze strany médií byly žalobkyně bezmocné vůči ztrátě důvěry klientely.

- 181 Nakonec žalobkyně tvrdí, že vzhledem k tomu, že předání námitek v projednávaném případě již nemohlo splnit svůj hlavní účel, jímž je umožnit stěžovateli, aby se připravil na slyšení (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 18. září 1996, *Postbank v. Komise*, T-353/94, Recueil, s. II-921, bod 10), neboť toto se již uskutečnilo, Komise pochybila při vážení dotčených zájmů, když oprávněný zájem žalobkyně na zachování úplné důvěrnosti námitek podřídila formálnímu dodržení práva na přístup ke spisu, jehož se domáhala FPÖ.
- 182 Podpůrně žalobkyně tvrdí, že údajně nedůvěrné verze oznámení námitek, které měly být předány FPÖ, obsahují relativně velké množství informací, jejichž ochranu mohly právem vyžadovat.
- 183 Žalobkyně ve věci T-213/01 tedy jednak tvrdí, že s informacemi obsaženými v bodech 216, 218 a 219 oznámení námitek ze dne 10. září 1999, týkajícími se způsobu a rozsahu její účasti na kartelové dohodě, má být vůči FPÖ zacházeno jako s důvěrnými. Tvrzení Komise, podle něž uvedené informace nebyly obchodním tajemstvím, jelikož FPÖ již znala totožnost žalobkyně, není správné, neboť FPÖ by ji v návrhu neuváděla. Jednak jsou informace plynoucí z dokumentů dobrovolně předaných žalobkyní a uvedené v oznámení námitek rovněž důvěrné podle čl. 13 odst. 1 nařízení č. 2842/98 a podle sdělení Komise o vnitřním jednacím řádu pro

zacházení s žádostmi o nahlédnutí do spisů podle článků [81] a [82] Smlouvy o ES, článků 65 a 66 Smlouvy o ESUO a nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 (Úř. věst. C 23 ze dne 23. ledna 1997, s. 3). Rozhodnutí úředníka pro slyšení o odmítnutí předat uvedené dokumenty přitom nepostačuje k zachování jejich tajnosti, protože jejich znění bylo doslovně převzato do oznámení námitek.

184 Ve věci T-214/01 žalobkyně poznamenává, že úředník pro slyšení nesprávně zamítl její žádost ze dne 18. listopadu 1999 o odstranění jmen dotčených osob a bank s tím, že podle jeho názoru mělo být důvěrně zacházeno pouze s obchodním tajemstvím. Dodává, že oznámení námitek obsahují mnoho jiných informací, jejichž důvěrnost je zaručena.

185 Komise má za to, že uvedené argumenty jsou neopodstatněné.

— Závěry Soudu

186 Žalobkyně primárně tvrdí, že veškeré informace obsažené v oznámeních námitek jsou vůči FPÖ důvěrné, jelikož tato strana neprokázala oprávněný zájem ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 17.

187 Tento žalobní důvod nelze přijmout. Bylo již totiž rozhodnuto, že v projednávaném případě FPÖ má oprávněný zájem na tom, aby bylo konstatováno, že došlo k tvrzenému porušení článku 81 ES, a to na základě článku 3 nařízení č. 17 (viz výše

body 110 až 118). Z toho důvodu FPÖ v postavení navrhovatele měla v souladu s článkem 7 nařízení č. 2842/98 právo na obdržení nedůvěrné verze oznámení námitek.

188 Toto posouzení nemůže být zpochybněno ani argumenty žalobkyně, které se týkají případného zneužití námitek ze strany FPÖ, ani na základě skutečností, které nastaly po uskutečněním předání námitek FPÖ.

189 Zaprvé, Komise nemá povinnost na základě pouhých podezření na případné zneužití námitek omezit právo na obdržení oznámení námitek zakotvené v článku 7 nařízení č. 2842/98 ve prospěch třetí osoby-navrhovatele, která právoplatně prokáže oprávněný zájem. Krom toho je třeba poznamenat, že v projednávaném případě Komise upozornila FPÖ na skutečnost, že k předání námitek dochází pouze v rámci a pro účely řízení o protiprávním jednání. Z dopisu úředníka pro slyšení ze dne 30. ledna 2002 tak vyplývá, že Komise FPÖ sdělila, že jediným účelem předání bylo usnadnění výkonu jejich práv z titulu navrhovatele, že námitky odráží prozatímní stanovisko Komise, že jakékoli použití dokumentů či jejich obsahu k jiným účelům než pro toto řízení je zakázáno a že banky dotčené řízením – které námitky napadly – musejí být považovány za nevinné, dokud Komise nepřijme meritorní rozhodnutí.

190 Zadruhé, pokud jde o skutečnosti, které nastaly po předání námitek FPÖ, je třeba připomenout, že legalita aktu musí být posuzována s ohledem na právní a skutkové okolnosti existující v okamžiku přijetí rozhodnutí tak, aby se akty přijaté později než toto rozhodnutí nedotkly jeho platnosti (rozsudky Soudního dvora ze dne 8. listopadu 1983, IAZ a další v. Komise, 96/82 až 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 a 110/82, Recueil, s. 3369, bod 16, a ze dne 17. října 1989, Dow Benelux v. Komise, 85/87, Recueil, s. 3137, bod 49). Uvedených událostí se tedy nelze právoplatně dovolávat za účelem zpochybnění opodstatněnosti sporného rozhodnutí.

- 191 Nakonec je třeba odmítnout i argument žalobkyně, podle nějž předání námitek v projednávaném případě již nemohlo splnit svůj hlavní účel, jímž je umožnit stěžovateli, aby se připravil na slyšení, a to z důvodů uvedených výše v bodě 148.
- 192 Z toho plyne, že argumenty žalobkyně vycházející z důvěrného zacházení se všemi námitkami vůči FPÖ nelze přijmout.
- 193 Žalobkyně podpůrně tvrdí, že některé informace obsažené v oznámeních námitek jsou vůči FPÖ důvěrné.
- 194 Žalobkyně ve věci T-213/01 tak tvrdí, že informace obsažené v bodech 216, 218 a 219 oznámení námitek ze dne 10. září 1999 mají být, pokud jde o její totožnost, jakož i o způsob a rozsah její účasti na kartelové dohodě, považovány za důvěrné, a tudíž odstraněny z verzí oznámení námitek, které měly být předány FPÖ.
- 195 Pokud jde o totožnost žalobkyně, je třeba zdůraznit, že neobjasnila, proč by její jméno mělo být utajeno. Tento žalobní důvod je tedy třeba zamítnout, jelikož nemá dostatečnou oporu. Krom toho je třeba poukázat na to, že již před předáním oznámení námitek FPÖ byla žalobkyně předvolána jako jedna z žalovaných v hromadné žalobě podané ohledně téhož jednání k soudům Spojených států amerických. Obdobně je třeba poznamenat, že na jednání v rámci řízení o předběžném opatření žalobkyně nezpochybňovala, že její jméno bylo již v tisku uvedeno v souvislosti s danou věcí. Z toho plyne, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, její tvrzená účast na dotčených šetřeních již byla veřejnosti známa. S ohledem na výše uvedené je namístě dospět k závěru, že pouhá skutečnost, že jméno žalobkyně nebylo uvedeno v návrhu, který FPÖ podala ke Komisi dne

24. června 1997, nepostačuje k prohlášení jejího jména za informaci důvěrnou vůči třetím osobám – navrhovatelům.

¹⁹⁶ Žalobní důvod vycházející z důvěrného charakteru totožnosti žalobkyně tudíž nemůže být přijat.

¹⁹⁷ Pokud jde o informace týkající se rozsahu účasti žalobkyně ve věci T-213/01 na oznámených jednáních, výše uvedené body oznámení námitek ze dne 10. září 1999 obsahují odkazy na pracovní zařazení zaměstnanců žalobkyně, kteří se účastnili protisoutěžních setkání. Žalobkyně ovšem neuvádí, do jaké míry tyto odkazy poškozují její zájmy, ani důvody, pro něž by tyto odkazy měly být vůči třetím osobám – navrhovatelům důvěrné.

¹⁹⁸ Nakonec, pokud jde o bankovní podmínky obsažené v bodě 219 oznámení námitek ze dne 10. září 1999, údajně projednávané na setkání dotčených bank, je namístě poznamenat, že citlivé informace obchodní povahy o dotčených podnicích v řízení o protiprávním jednání představují důvěrné informace, které mohou požívat ochrany. Článek 287 ES se totiž výslovně vztahuje na „údaje o podnicích, o jejich obchodních stycích nebo struktuře jejich nákladů“ jakožto na informace chráněné profesním tajemstvím.

¹⁹⁹ Je třeba nicméně poznamenat, že od ochrany uvedených údajů jakožto důvěrných se lze z důvodu zastaralosti dotčených informací přiměřeně odchýlit (usnesení Soudu ze dne 15. listopadu 1990, Rhône-Poulenc a další v. Komise, T-1/89 až T-4/89 a T-6/89 až T-15/89, Recueil, s. II-637, bod 23, a ze dne 19. června 1996, NMH Stahlwerke a další v. Komise, T-134/94, T-136/94 až T-138/94, T-141/94, T-145/94,

T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 a T-157/94, Recueil, s. II-537, bod 24). V projednávaném případě z bodů 216, 218 a 219 oznámení námitek vyplývá, že sporné informace se v podstatě týkají minimálních úrokových sazeb na půjčky na jednotlivé bankovní produkty, které byly takzvaně dohodnuty žalobkyní a dalšími dotčenými bankami v dubnu 1996. Jelikož tyto informace byly v době přijetí sporného rozhodnutí starší pěti let, mohl v něm úředník pro slyšení oprávněně dospět k závěru, že již mají historickou povahu, a tudíž že mohou být FPÖ sděleny.

200 Z toho plyne, že argumenty žalobkyně ve věci T-213/01 vycházející z důvěrného charakteru informací obsažených v bodech 216, 218 a 219 oznámení námitek ze dne 10. září 1999 musejí být odmítnuty.

201 Žalobkyně ve věci T-213/01 krom toho tvrdí, že informace doslovně citované v oznámeních námitek a vyňaté z jejich příloh, jejichž důvěrné zacházení bylo zaručeno, by rovněž měly být považovány za důvěrné.

202 Je nicméně namístě poznamenat, že žalobkyně se tohoto argumentu dovolává, aniž by označila, o které informace se jedná, v jakých částech oznámení námitek se nacházejí a z jakých přesně důvodů by tyto informace měly být důvěrné.

203 Je proto namístě dospět k závěru, že argumenty žalobkyně ve věci T-213/01 týkající se důvěrného charakteru některých informací obsažených v námitkách jsou neopodstatněné.

- 204 Žalobkyně ve věci T-214/01 tvrdí, že úředník pro slyšení měl odstranit jména dotyčných osob a bank. Je třeba přitom zdůraznit, že žalobkyně byla výslovně uvedena v návrhu, který FPÖ podala ke Komisi dne 24. června 1997. Rovněž byla uvedena mezi žalovanými v hromadné žalobě podané k soudům Spojených států amerických. Jinak pokud jde o jména dotyčných osob, je nutno poznamenat, že jejich totožnost není uvedena v nedůvěrných verzích oznámení námitek, která, jak již bylo řečeno, pouze odkazovala na pracovní zařazení či obecné funkce, které tyto osoby zastávaly (viz výše bod 197).
- 205 Nakonec žalobkyně ve věci T-214/01 uplatňuje, že oznámení námitek obsahují mnoho jiných informací, jejichž důvěrnost je zaručena. V tomto ohledu postačí konstatovat, že žalobkyně žádným způsobem tyto informace neoznačila ani neodůvodnila jejich tvrzený důvěrný charakter.
- 206 S ohledem na výše uvedené je namístě dospět k závěru, že námítka žalobkyně ve věci T-214/01, které se týkají důvěrného charakteru některých informací obsažených v dotčených oznámeních námitek, musí rovněž být odmítnuty.
- 207 Z toho vyplývá, že šestý žalobní důvod vycházející z porušení čl. 20 odst. 2 nařízení č. 17 ve spojení s článkem 287 ES musí být zamítnut.

K sedmému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady legitimního očekávání

Argumenty účastníků řízení

208 Žalobkyně uplatňují, že předání oznámení námitek FPÖ rovněž porušuje zásadu legitimního očekávání. S Komisí spolupracovaly při společné rekonstrukci skutkových okolností, přičemž jí poskytly velké množství dokumentů pod podmínkou, že tyto informace nebudou třetím osobám zpřístupněny. Komise ovšem v námitkách doslovně citovala části uvedených listin předaných jako důvěrné. Komise tím, že umožnila přístup FPÖ k nim, nerespektovala legitimní očekávání, které mohla vyvolat u bank, pokud jde o důvěrné zacházení s uvedenými informacemi (rozsudek Soudního dvora ze dne 3. května 1978, Töpfer v. Komise, 112/77, Recueil, s. 1019, 1032). Tvrzení předložené Komisí navíc odporuje jejímu výše uvedenému sdělení o vnitřním jednacím řádu pro zacházení s žádostmi o nahlédnutí do spisů, které odkazuje na potřebu chránit informace, pro něž bylo požadováno důvěrné zacházení a které zahrnují „určité druhy informací sdělených Komisi [...], jako jsou dokumenty získané během šetření, které tvoří součást vlastnictví podniku a podléhají žádosti o nezveřejnění“ (bod I A 2 druhý pododstavec sdělení).

209 Komise uvádí, že článek 7 nařízení č. 2842/98 přiznává každému stěžovateli právo na obdržení nedůvěrné verze námitek. Žádný příslib důvěrného zacházení s částmi týkajícími se informací, které dotyčné banky dobrovolně poskytly, nemůže na tomto právu nic změnit.

Závěry Soudu

- 210 Podle ustálené judikatury právo dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání se vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, z níž vyplývá, že u něj správní orgán Společenství vyvolal podloženou naději (rozsudek Soudního dvora ze dne 11. března 1987, *Van den Bergh en Jurgens v. Komise*, 265/85, Recueil, s. 1155, bod 44, a rozsudek Soudu ze dne 17. prosince 1998, *Embassy Limousines & Services v. Parlament*, T-203/96, Recueil, s. II-4239, bod 74). Nikdo se ovšem nemůže dovolávat porušení této zásady, pokud neexistují konkrétní ujištění, která by mu správní orgán poskytl (rozsudky Soudu ze dne 29. ledna 1998, *Dubois et Fils v. Rada a Komise*, T-113/96, Recueil, s. II-125, bod 68, a ze dne 18. ledna 2000, *Mehibas Dordtselaan v. Komise*, T-290/97, Recueil, s. II-15, bod 59).
- 211 Je namístě připomenout, že žalobkyně a další banky dotčené řízením v úvodní poznámce ke společnému popisu skutkového stavu, který Komise předložila dne 16. prosince 1998, požádali o důvěrné zacházení s uvedeným popisem vůči třetím osobám. Ze spisu ovšem nevyplývá, že by Komise poskytla žalobkyním ujištění, že údaje obsažené v tomto popisu nesdělí třetím osobám – navrhovatelům. Krom toho ani žalobkyně nepředložily důkaz či indicii, které by mohly prokázat, že Komise dala svolení k údajnému naprosto důvěrnému zacházení s těmito přílohami.
- 212 Za daných okolností nelze právoplatně tvrdit, že došlo k porušení zásady legitimního očekávání.
- 213 Toto posouzení nemůže být zpochybněno ani skutečností, že úředník pro slyšení v seznamu č. 1 výslovně uvedl, že přílohy k oznámení námitek ze dne 10. září 1999

nebudou předány třetím osobám – navrhovatelům. Obsah seznamu nemohl u žalobkyň vyvolat legitimní očekávání, neboť krom skutečnosti, že se zcela odkazuje na přílohy jako takové, podrobný popis uvedený v seznamu č. 1 ke konkrétním bodům oznámení námitek, které měly být oznámeny, nikdy nezahrnoval odstranění či utajení částí příloh převzatých do oznámení. Nakonec je namístě poznamenat, že na rozdíl od tvrzení žalobkyň, výše uvedené sdělení Komise o zacházení s žádostmi o nahlédnutí do spisů nezakotvuje neomezené právo na důvěrné zacházení s dokumenty, které tvoří součást vlastnictví podniku a které podléhají jeho žádosti o nevyzrazení třetím osobám.

214 Sedmý žalobní důvod je tedy nutno zamítnout jako neopodstatněný.

215 S ohledem na výše uvedené je namístě žaloby v plném rozsahu zamítnout.

K nákladům řízení

216 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle čl. 87 odst. 3 však Soud může rozdělit náklady mezi účastníky řízení nebo rozhodnout, že každý z nich nese vlastní náklady, pokud každý účastník měl ve věci částečně úspěch i neúspěch, nebo pokud jsou k tomu dány výjimečné důvody.

217 S přihlédnutím k okolnostem případu, zejména ke skutečnosti, že Komise neměla ve svých návrhových žádáních k přípustnosti žaloby úspěch, je namístě uložit Komisi

náhradu nákladů řízení spojených s důvody týkajícími se přípustnosti, které Soud stanovil na jednu třetinu nákladů hlavního řízení. Žalobkyně ponесou dvě třetiny nákladů hlavního řízení a veškeré náklady řízení o předběžném opatření.

Z těchto důvodů

Soud (pátý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloby se zamítají.**

- 2) **Žalobkyně ponесou dvě třetiny nákladů hlavního řízení a veškeré náklady řízení o předběžném opatření.**

- 3) **Komise ponесе třetinu nákladů hlavního řízení.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 7. června 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

E. Coulon

Předsedkyně

P. Lindh